

Naročnina
dnevna izdaja
za državo SMS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Ju-
goslaviji 50 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglas po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnitva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Pri sovjetskem predstavniku.

Praga, meseca maja.

Na jachymovski konferenci male antante a največjo pozornost vzbujala dva sovjetska diplomata oziroma časnika, ki sta sledila letu kot opazovalca moskovske vlade. Bilo je to prvič, da se na konferencah male antante pojavita dva tako redka gosta in tudi za čino časnika — bilo jih je kakih osem-aset vseh narodnosti in barv — je bil to prvi učaj, da vidijo, kako izgledajo njihovi rdeči legi. Razumljivo, če je skoro vsak od njih stel priti z njimi v stik, pa tudi mi jugoslovanski časnika. Posebno napram nam sta bila uslužna oba gospoda: attaché opolnomočenega predstavništva URSS (zveze socialističnih sovjetskih republik) v Pragi g. Roman Jacobsen in g. S. J. Kanačikov, rednik oficijelne sovjetske agence (TASS). Okazala sta se kot dobra Slovane in kot taka a jugoslovanskim časnika preskrbela srejem pri šefu sovjetskega predstavništva v Pragi g. Ovsejenku.

Sovjetska Rusija ima v Pragi že tri leta svoje oficijelno predstavništvo. Dasiravno Českoslovaška Rusije de jure še ni priznala,endar so njeni praktični politiki že pred tremi leti navezali z Rusijo zelo intimne gospodarske stike. Poslali so v Rusijo svoje posebno predstavništvo in sprejeli v svojo sredo posebno trgovsko predstavništvo moskovske ade. To predstavništvo uživa v bratski rebljki polne pravice ostalih diplomatov in dja delegacije kakor tudi njeni članj užijjo vse pravice in slobodščine kakor člani slaništev drugih držav. V pričetku je bil al češke javnosti radi njihove prisotnosti memirjen, sedaj so si vsi na jasnem, da ima škoslovaška od teh zvez brezdvomne kori- i in glasovi za popolno priznanje Rusije in povsem tudi formalno normalne zveze s 10 milijonsko zvezno republiko se v češki vnosti množijo, posebej v vlednih krogih. revladuje mišljenje, da ni več daleč čas, ko Českoslovaška tudi de jure priznala Sovte, posebno še radi tega, ker se tudi med oljsko in Sovjeti v zadnjem času vršijo ži- lna pogajanja za prijateljstvo in za med- bojne arbitražne pogodbe.

Nam jugoslovanskim časnika je bilo veda malo težko stopiti na suverena tla leče dežele. Ko sva se z enim od kolegov - takoj za nami sta se pripeljala še dva - ipeljala z avtotaksi pred poslaništvo, nama ed vsem padlo v oči precejšnje število ci- nih agentov, ki se brezbržno sprehajajo na eh straneh ulice.

Vila »Tereza«, v kateri je nastavljeno po- aništvo, se nahaja precej daleč izven centra sredi obširnega, lepo zasajenega vrta na po- xju hriba na Kraljevih Vinogradih. Pozvo- va, čakava minuto, dve — nikogar. Kar se žka, železna vrata sama odpro in ko stopiva a suverena boljševiška tla se istotako takoj t nama zapro brez šuma, nekam tajinstve- a, sliši se samo sklop ključavnične konstruk- je. Odločno prekoračiva kakih sto metrov od boda v vilo. Vrata so na stečaj odprta. V olmračni veži nas pričakata dva brkata Ko- ka — menda slugi. Eden mi uslužno od- ame palico, površnik in klobuk, ki sem ga o stari kranjski navadi vrtel v rokah, drugi ama pomoli debelo knjigo. Vpiševa se, nato a naju z vsem ceremonijelom potisneta pre- o par stopnic na obširen hodnik.

Dvojen: »Zdravstvujte!«, eden z leve, rugi z desne, naju sprejme; oba znanca z achymova. Opravičiva kolege, češ, da takoj ridejo, onadva oprostita poslanika, da je ne- oljko zadržan in naju povabita v sprejemno obo. Tu naju predstavita svojima soprogama. ašica prave ruske vodke služi za pozdrav, ruga že prežene težko atmosfero in kmalu no z damami v prisrčnem razgovoru. Raz- ovarjamo se v čudoviti mešanici slovenskega, bo-hrvatskega, češkega in ruskega jezika. prijetnem kramljanju nas zmoti prihod še vseh jugoslovanskih časnika. Predstavijo as še svetniku predstavništva g. Kalužniku i trgovskemu predstavniku g. dr. I. W. Len- syju. Še malo, pa pride tudi g. poslanik. — Impatična pojava: Srednje velike postave, nega profila, bistro-plavih oči, že malo sivih is. Povabi nas v večjo sprejemno dvorano, jer nas gospe gostoljubno posluži s čajem i pravim ruskim kaviarjem, nato pa prične- to razgovor. Na vsa mogoča vprašanja nam oslanik v najčistejši zvočni ruščini odgovar- i in daje svojim razlaganjem povdara z ži- ahnimi kretnjami. Nad eno uro traja ta raz- ovor, tekem katerega nam g. Ovsejenko da ed drugimi sledeče izjave:

Rusija in Društvo narodov.

Društvo narodov je v svoji zamisli morda dobra in potrebna organizacija ali je v svoji današnji obliki, s svojim sedanjim sistemom kot taka nemogoča in ne more izvrševati vi- soke naloge. Kajti Društvo narodov danes ni društvo narodov, marveč je društvo vlad, dru- štvo režimov. Namesto da bi pomagalo miro- ljubne tendence, podpira imperialistične tež- nje velikih sil. Navajam za podkrepitev te svoje trditve samo te-le slučaje: Kitajsko, Ni- karaguo, tiranski pakt. Do kakih konfliktov bi lahko privedel samo poslednji slučaj? In kaj je storilo Društvo narodov? Na drugi strani pa poglejte vlogo Društva narodov v kon- fliktih med malimi narodi n. pr. v bolgarsko- grškem konfliktu. Mi na podlagi takih izku- šenj nimamo zaupanja v Društvo narodov. S tem pa ni rečeno, da ne bi hoteli sodelovati z drugimi državami. Nasprotno, kjerkoli je to mogoče in kjer je to v interesu pravega miru, mi sodelujemo in smo to že ponovno dokazali s prisotnostjo naših delegatov na mnogih med- narodnih konferencah. Naš cilj je Društvo svobodnih narodov.

Miroljubnost ruske politike.

Vsa naša politika je prežeta miroljubno- stjo napram vsem in napram vsakemu. Zato stremimo za tem, da se z vsako državo spo- razumemo mirno, potem medsebojnih pri- jateljskih pogodb. Te pogodbe morajo biti javne in jasne, kajti mi smo proti vsaki tajni diplomaciji. Predvsem pa stremimo za tem, da z vsemi državami navežemo čim ožje go- spodarske stike. Ruska trgovina se zelo raz- vija in je že daleč nad predvojnimi stanjem. Naglašam, da je naš trgovski promet z ino- zemstvom postavljen na najsolidnejše teme- lje. Niti eden od inozemskih trgovcev, ki je z nami kupčeval, še ni izgubil. Kar kupimo, tudi takoj plačamo. V svetovni trgovini je na- še glavno blago sedaj petrolej, glede katerega ste vi še vedno odvisni od Angležev, s kate- rimi smo mi ravno radi tega v konfliktu. — Imamo dobre trgovske zveze skoraj z vsemi evropskimi državami.

O Slovanih in o Balkanu.

Kakor imajo drugi narodi zahtevamo tu- di mi za slovanske narode polno svobodo v lastnih državah. Velika ruska država je dala samoopredelitev vsem svojim narodom: Belo- rusom, Ukrajincom itd. tako v narodnem ka- kor v kulturnem oziru. Živimo v najboljših stikih s Českoslovaško in predstoječa konfe- renca v Moskvi bo uredila vsa sporna vpraša- nja med nami in Poljsko. Smo za kulturno in gospodarsko zblizanje vseh Slovanov. Slova- ni imajo svojo kulturo, svoj jezik, zato smo si bližje. Vendar to zblizanje ne sme imeti nobene politične osti proti drugim narodom.

Glede Balkana zastopamo načelo: Balkan balkanskim narodom. Nihče se ne sme vme- šavati v vaše zadeve, kajti vsako tako vmeša- vanje je vedno privedlo do težkih sporov ka- kor nam to dovolj jasno dokazuje preteklost. Tuje vmešavanje v balkanske razmere je po- menilo vedno in znači še danes razjednje- vanje in rušenje sloge med balkanskimi na- rodi. —

Vprašanje Besarabije.

Glede Besarabije je naše stališče odloč- no. Ona je vedno bila del velike ruske države in je v ogromni večini naseljena od slovan- skega prebivalstva. Pripojitev Besarabije Ro- muniji je nasilna in nepravilna. To so pri- znávali tudi sami romunski državniki. 8. mar- ca 1918 je bila med našimi predstavniki in med generalom Avarescu sklenjena pogoda- ba, po kateri se je Romunija zavezala eva- kuirati Besarabijo v teku dveh mesecev. Te pogodbe se Romuni niso držali, marveč so Besarabijo proglasili za sestavni del Velike Romunije. Mi te aneksije nikakor ne bomo priznali in zahtevamo, da se izvrši plebiscit v duhu demokratičnih načel Društva narodov. Od te naše zahteve ne odstopimo.

O Jugoslaviji.

Mi smo prepričani v obstoj in napredek vaše države zato si z njo želimo normalnih zvez. Sicer pa med Rusijo in Jugoslavijo zveze nikdar niso bile prekinjene in jih je zato po- trebno samo obnoviti. Zato po našem mnenju ni nobenih resnih zaprek. Mi ne mislimo vme- šavati se v vaše notranje razmere, mi se ne vprašujemo, kako je pri vas, kaj tam n. pr. dela bela emigracija. Mi smo za mirno sodelo- vanje in mi bi vam lahko v mnogem poma- gali. Na gospodarskem polju n. pr. naši skup-

ni interesi na Donavi, živahna trgovina med Odeso in dalmatinskimi otoki in drugo. Itali- jansko-jugoslovanski konflikt? Glede njega vas opozarjam, da je bilo edino rusko javno mnenje, ki se je že takoj od vsega začetka od- ločno postavilo na vaše stališče in podprlo vaše zahteve. Ne pretiravamo če trdimo, da je precejšnja zasluga takega odločnega nastopa ruske javnosti, če ni do sedaj prišlo do kon- fliktov v oni smeri, kakor so to gotovi politič- ni krogi želeli. Sploh ruska javnost s simpa- tiji spremlja vsak napredek Jugoslavije.

Ali obstoja kaka akcija za obnovitev zvez?

Od naše strani — kakor rečeno — ni no- benih zaprek in ne razumemo, kakšne bi mo- gle biti z vaše. Poslednja formalna akcija je bila podvzeta od pokojnega Nikole Pašića.

Ko je zadnjikrat bival v Karlovych Varych, je prišel v njegovem imenu k meni takratni jugoslov. poslanik v Pragi g. Ljuba Nešić, da se dogovorimo o sestanku med pokojnim Pašićem in Litvinom. Do že dogovorjenega sestanka med obema državnikoma pa, žali- bog, ni prišlo, ker se je ravno tarkat poslab- šalo zdravstveno stanje pok. Pašića med tem pa je Litvinov tudi že moral odpotovati. Na tem je ostalo. Sicer pa živim z vašimi diplo- matskimi predstavniki v Pragi v prijateljskih zvezah. Oni nas večkrat obiščejo, s sedanjim poslanikom g. Brankom Lazarevičem se po- gosta dobiva tudi v »Slovanskem klubu«. Raz- govarjamo o vseh mogočih stvareh, največ o literaturi, kajti tudi jaz sem kos literata — je končal g. Ovsejenko in se ljubeznivo od nas poslovil.

—r—r.

Kdaj bodo volitve?

EDINOST V RADIKALNI STRANKI VPOSTAVLJENA.

Belgrad, 23. maja. (Izv.) Predsednik vla- de Velja Vukičević je davi odpotoval v Vr- nice. Kakor zatrjujejo vladni krogi, bo ob priliki sedanje audience imel priliko priti do končno veljavnih sklepov glede volitev, ozi- roma spopolnitve vlade. Demokratski del vlade v tem oziru še vedno trdi, da se bo skupščina že sedaj razpustila in da se bodo volitve takoj razpisale. Radikali pa v te vesti ne verujejo. Še vedno mislijo, da se bo na- rodna skupščina sestala, in sicer po njihovem mišljenju 10. junija.

Na vsak način se bo tekom tega tedna položaj razčistil in se bodo storili končno veljavni sklepi za bodoči razvoj naše notranje politike.

Kljub temu, da radikali ne verujejo v te vesti, pa je vendar zanimivo, da se tudi oni s polno paro pripravljajo na volitve. Danes je v Belgrad prispel Aca Stanojević, podpred-

sednik radikalnega kluba. Tekom današnjega dneva je imel številne sestanke s svojimi prijatelji, predvsem s pašićevci. Sklenilo se je, da se v najkrajšem času skliče glavni od- bor radikalne stranke. Na sestanku bi se predvsem rešilo vprašanje strankinega kon- gresa na katerem bi se izvršila izvolitev vo- ditelja radikalne stranke in novih članov za glavni odbor.

Pozornost je zbudilo, da je Aca Stanoje- vić konferiral z Markom Trifkovićem in ga po naših informacijah obvestil o dosedanjih korakih, ki jih je storil za enotnost radikalne- ga kluba. Po Trifkovićevem mnenju so se vsa sporna vprašanja med takozvanimi pašićevci in centrumaši poravnala tako, da spor dejan- sko ne obstoja več. Na vsak način je kompak- tnost radikalne stranke močnejša, kakor je bila poprej.

Pred direktnimi pogajanjmi z Italijo.

Belgrad, 23. maja. (Izv.) V Belgrad je prispel naš poslanik v Tirani Bora Jevtić, ka- terega je danes sprejel zunanji minister dr. Voja Marinković. Pri tej priliki je poročal Marinkoviću o položaju v Albaniji. Bora Jev- tić ostane v Belgradu par dni. Ko bo dobil potrebna navedila, se bo vrnil v Tirano. Go- spod Bora Jevtić je zelo rezerviran in ne daje nobenih izjav o stanju v Albaniji in naših razmerah v Albaniji.

Tem povodom pišejo »Novosti« o sporu z Italijo sledeče: Po zelo značilnem obisku Doumerga in Brianda pri Chamberlainu, se v političnih krogih obrača velika pozornost na

sestane Mitileneu-Briand. Ta sestanek je važen, ker je sledil takoj konferenci Male antante in sestanku Brianda s Chamberlainom. V političnih krogih prevladuje prepri- čanje, da se je na sestanku zastopnikov Fran- cije in Anglije gotovo tudi govorilo o sporu z Italijo in da sta se oba državnika strinjala v tem, da se ta spor tekom daljnih dni likvidira. Po sestanku Brianda z Mitileneu-om se ve- ruje, da bo zavladal v odnošjih Male antante pristranejši ton. Čeprav še ni prišlo do nepo- srednih stikov med nami in Italijo, se priča- kuje, da po intervenciji Francije in Anglije pogajanja niso več daleč.

Generali bodo kan- didirali.

Belgrad, 28. maja. (Izv.) »Novosti«, ki stojijo blizu sedanjih vlad, poročajo: »Popol- noma avtentična je naša vest, da bo general Milosavljević te dni vpokojen, da bo lahko po- tem kot tak kandidiral za narodnega poslan- ca, da bi kot popolnoma pravilno izvoljeni po- slanec lahko obdržal železniško ministrstvo. To kombinacijo vladni člani neugodno spre- majo in zatrjujejo, da je to neugoden precen- dent in da se tak slučaj ne bi smel sprejeti. Toliko manj, ker ima sedanja vladna koali- cija dovolj strokovnjakov, da bi jih lahko iz svoje sredine dala za to mesto. Zato take ma- nipulacije niso potrebne. V dobro poučenih krogih se nadalje zatrjuje, da bo še par ak- tivnih generalov prošlo za vpokojitev, da bi lahko pri prihodnjih volitvah kandidirali.«

Zakonodajni odbor.

Belgrad, 23. maja. (Izv.) Sekcija zakono- dajnega odbora je danes razpravljala o zakonu o policijskih prestopkih. Pri tej razpravi se je nezrelost in nedovršenost tega zakonskega načrta jasno pokazala. Sprejeti so bili s spremembami, ki so jih predlagali člani opozicije, med njimi dr. Gosar, samo štirje člani, trije pa so se pridržali. Splošen vtis na seji je bil ta, da bi morala vlada ta pred- log umakniti.

Popoldne je imel sejo plenum zakonodaj- nega odbora. Na dnevnem redu je bil zakon o odvetnikih. Ker je bil pravosodni minister odsoten, se je prečitla samo motivacija k predlogu in pa poročilo odseka, ki je o pred- logu razpravljalo.

Prihodnja seja sekcije in plenuma zakono- dajnega odbora bo radi jutrišnjega držav- nega praznika v sredo dopoldne oziroma po- poldne.

Istotako bi se imela danes vršiti seja an- ketnega odbora, ki pa se ni mogla vršiti, ker niso prišli na sejo vladni člani anketnega od- bora. Zato se bo prihodnja seja vršila v sredo.

KNEZ PAVLE ODPOTOVAL V ANGLIJO

Belgrad, 23. maja. (Izv.) Knez Pavle se je zadnje dni nahajal v Belgradu. Včeraj je s kneginjo Olgo odpotoval v Anglijo. Temu potovanju pripisujejo nekateri politični krogi poseben značaj.

DR. KOROŠEC V BELGRADU.

Belgrad, 23. maja. (Izv.) Danes je pri- spel v Belgrad voditelj SLS dr. Korošec.

Poročila o silnem potresu

Newyork, 23. maja. (Izv.) V Washingtonu, New Orleansu in Ottawi so potresomeri v prošli noči zaznavali silen potres, ki bo imel gotovo zelo težke posledice. Ognjišče potresa se nahaja v daljavi kakih 7000 milj. Opazovalnica v Ottawi računa, da je bilo ognjišče potresa ali na Kitajskem ali pa v Chile.

Ljubljana. V nedeljo zvečer ob 11. uri, 43 minut 12 sek. je seizmograf zavoda za geo- dinamiko v Ljubljani zabeležil jako močan po- tres na razdalji 7140 km. Maksimalno gibanje zemlje je znašalo okrog 500 mikronov z mak- simalnim pospeškom 140 mikronov. Beleženje potresa je trajalo skoraj 2 uri.

Boji za Hankau.

Sangaj, 21. maja. Iz kitajskega izvora se razglaša, da je danes popoldne vdrl v Hankau general Yang-cen, ki se bori na strani gene- rala Vaj-faj-fusa. Danes sta iz Sangaja v Han- kau odplula dva japonska rušilca z oddelkom mornariške pehote. Sedaj imajo velesile na Kitajskem več vojaštva kot izrecno oboro- žene kitajske čete.

Rusija in Anglija.

Napetost med Anglijo in Rusijo je res izredno velika. Anglija si naravnost prizadeva, da bi izzvala Rusijo. Toda Rusija daje izjave miroljubnosti. In to je zadnje čase najznačilnejša poteza sovjetske zunanje politike. Nekaj vzgledov iz zadnjih tednov!

Rusko poslanstvo v Pekingu je kitajska vlada dala zasedati ter zaplenila sovjetske listine. Na vzhodno kitajski železnici so izgnani vsi ruski sovjetski uradniki te železnice, katere uprava je doslej bila ruska. Sedaj naj se uprava iztrga Rusom iz rok. V Londonu je angleška vlada dala vlomiti v poslopje trgovske delegacije, razbiti vzdane blagajne, iz njih pobrati tajne dokumente ter jih konfiscirati.

In na vse to Rusija mirno odgovarja, da se ne da izzvati od kapitalistov. Očividno je, da se Rusija krčevito brani vsakega konflikta. Očividno je, da Anglija konflikte krčevito išče in jih aranžira.

Zato je to postopanje Rusije tembolj frapantno, ker še ni dolgo od tega, ko je Rusija že energično znala braniti svoj prestiž. Res Rusija mora imeti tehtne razloge za svoje umikanje na vsej fronti. Nekateri migljajo, da Rusija boleha na pomnikljivi vojaški organizaciji, ciji in na slabem vojaškem vodstvu, vsled česar si baje ne upa energično nastopiti. Drugi pa so mišljenja, da Rusija ne more drugače nastopiti. S svojo kitajsko politiko je Rusija težišče rusko-angleškega obračuna bila prešla na kitajsko tla. In zdelo se je, da bo na Kitajskem za vedno vrgla ob tla angleški vpliv in s tem zadala smrtni udarec tudi angleškim kolonijam. Toda Anglija se je v energičnem naporu vzdržala v svojih pozicijah, pričela počasi prehajati v napad proti sovjetom. Obenem je tudi v Evropi začela dosledno protirusko politiko. S svojimi preiskavami proti sovjetski trgovski družbi v Londonu je Anglija prenesla težišče angleško-ruskega spora iz Azije v Evropo. S spretno politiko je Anglija zopet pritegnila nase Francijo, kar pomeni okrepitev angleškega vpliva v Evropi ter še večjo osamljenost Unije.

Ruski sovjetski Uniji tak razvoj dogodkov ne more biti po godu. Ruski načrti v Aziji so propadli, zato išče Rusija sedaj stikov na zapadu. Baš zato se mudi ruska delegacija na svetovni gospodarski konferenci v Ženevi, da tu naveže nove stike. Zastopniki sovjetske Rusije se trudijo, doseči od svetovne gospodarske konference resolucijo, ki naj kot dejstvo prizna poleg kapitalističnega tudi komunistični gospodarski sistem. S takim priznanjem bi se doma dvignil prestiž ruske sovjetske vlade, obenem pa bi tako izjava omogočila zapadnemu kapitalu sodelovanje v Rusiji. Tako bi naj ta resolucija služila Rusiji politično in gospodarsko.

Blížnja bodočnost bo pa pokazala, kaj je bilo močnejše: Ali prizadevanje Rusije, izriniti se iz izolacije; ali prizadevanje Anglije, sovjetsko Rusijo popolnoma obkrožiti.

Od odgovora na teh dvoje vprašanj je odvisna v veliki meri bodoča zunanja politika cele Evrope!

* * *

v London, 23. maja. (Izv.) Danes popoldne se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri so se posvetovali o odnosih napram Sovjetski Rusiji. Notranji minister je razložil, kako stališče bo zavzel v svojem govoru, ki ga bo imel jutri v spodnji zbornici o hišni preiskavi. Govorili so o diplomatskih posledicah izvedene preiskave in proučili vprašanje prekinjenja zvez s Sovjetsko Rusijo. Končna odločitev dosedaj še ni padla, vendar je skoro neizogibno, da pride do popolnega prekinjenja odnosov. Zunanje ministrstvo bo v najkrajšem času izdelalo načrt za odgovor na rusko protestno noto.

Sporazum na svetovni gospodarski konferenci.

Ženeva, 21. maja. Radi znanega ruskega predloga se je danes dosegel sporazum, ki ga obsega naslednja formula.

»Priznavajoč važnost pozitivne svetovne trgovine ter popolnoma odrekajoč se vmešavanju v politična vprašanja smatra svetovna gospodarska konferenca, da je srečen znak za mirno gospodarsko sodelovanje vseh narodov, da so se zbrali člani vseh tu zastopanih dežel, ne glede na razlike v svojem gospodarskem življenju.« Ta formula je bila soglasno sprejeta.

Zaključna seja.

v Ženeva, 23. maja. (Izv.) Na današnji plenarni seji gospodarske konference je bilo sprejetih še nekaj predlogov, med drugim tudi predlog znanega narodnega gospodarja Cassela, ki priporoča tesnejše sodelovanje mednarodnih gospodarskih vzgojevalnih zavodov na gospodarskem polju in predlog švedskega del. Oeringa, da mora delo za razorožitev iti skupno z gospodarsko obnovo, katere bo mogoča le takrat, če bodo uspela prizadevanja za razorožitev. Pri skupnem glasovanju o predlogih in sklepih vseh treh odborov gospodarske konference, so vsi delegati razen ruskih in turških zastopnikov, odobrili predložena poročila. Vsi sklepi in gradivo, ki ga je konferenca zbrala, so se izročili tajništvu Društva narodov.

Pred prihodom italijanskega kralja v Trst.

g Trst, 23. maja. (Izv.) Mesto se pripravljalo na sprejem kralja Viktorja Emanuela, ki bo jutri po morju prispel v Trst, da bo prisostvoval otvoritvi novega svetilnika »Il faro de la vittoria«, svetilnik zmage. V pristanišče je prispela prva polovica flotilje, 8 vojnih ladij, ki bodo manifestirale ob priliki kraljevega prihoda. Druga polovica prispe jutri ob pol devetih s kraljem. Zvečer ob 7 se bo vršilo odkritje. V mestu so prispeli maršal Diaz, predsednik senata Chittoni in admiral Thaon di Revel.

g Trst, 23. maja. (Izv.) S parnikom »Palatino« je prispelo v Trst dalmatinsko zastopstvo, ki se bo udeležilo slavlja ob priliki kraljevega prihoda v Trst. Po mestu je dalmatinsko zastopstvo priredilo burne demonstracije. Nosili so dalmatinsko zastavo s črnim trakom in vzklkali neodrešeni Dalmaciji. Čuli so se klici »Doli Jugoslavija!«. Na trgu Verdi pred sedežem fašistične stranke je nagovoril dalmatinsko zastopstvo tajnik fašistične stranke inž. Cobil. Sodeč po napisih, ki so jih nosili fašisti, je bil zastopan samo Zader. V nedeljo se je v gledališču Rosetti vršilo veliko zborovanje v čast vojnim pohabljenecem. Poslaneu Del Croit se je podelilo častno meščanstvo Trsta. Del Croit je imel mogočen govor, koncem katerega se je dotaknil Italijanov v Dalmaciji. »Zader«, je vzklknil, »je velik pohabljenec in še vedno krvavi krivična rana domovine. Imejmo pogum in oglejmo si to rano. Bog ve, ali bo kdaj iz te rane prišel klic po osveti in odrešenju.« Del Croit je popoldne odpotoval v Gorico.

SPOMINSKO SLAVJE NA SV. GORI PRI GORICI.

g Gorica, 23. maja. (Izv.) V nedeljo se je na Sveti Gori vršilo odkritje spominske plošče v spomin zavzetja Sv. Gore. Plošča je na stopnišču, ki pelje na trg pred cerkev. Napis pravi, da je Tržačan Slataper Guido, 20 let star, 14. maja 1917, ko je zasedel Sv. Goro, s svojim junaštvom ukrotil Avstrijo. Poleg drugih osebnosti so se slavlja udeležili vojni pohabljeneci. Zvečer se je vršilo v mestnem gledališču zborovanje, na katerem so Del Croitu podelili častno občanstvo.

ITALIJA ZA TUJSKI PROMET.

g Rim, 23. maja. (Izv.) Prometno ministrstvo je sklenilo, da se od 16. junija do 31. oktobra za polovico znižajo železniške tarife na vseh progah, ki se stekajo v Julijsko Krajino in Gornjo Italijo; in sicer preko Brennerja, Podbrda, Trbiža, Postojne in Reke, za potnike, ki so namenjeni v italijanska kopališča na Primorskem, ako ostanejo v kopališčih vsaj deset dni.

Ponesrečen polet v Indijo

v London, 23. maja. (Izv.) O poletu angleških vojaških letalcev Cara in Gilmana ni še nikakih obvestil. Letalca sta se dvignila na polet v petek. Zadnje poročilo je povedalo, da sta letela preko Ostende. Po izjavah izvedencev bi se morala letalca že v noči od petka na soboto nahajati nad Carigradom. Ker je bil polet proračunan na 40 ur, se je pričakovalo, da bosta že v nedeljo zjutraj dosegla svoj cilj. Sedaj obstoja resna bojazen, da sta se morala radi kakšnega defekta spustiti na zemljo, kjer sta ostala brez pomoči. Angleške oblasti v Bagdadu in Karafanu so dobile naročilo, da za letalcema poizvedujejo.

Car in Gilman rešena.

g London, 23. maja. (Izv.) Večerna izdaja lista »Times« poroča: Letalca Car in Gilman sta nameravala doseči nov rekord na daljavo. Iz Londona sta hotela leteti v Indijo. V Perzijskem zalivu pa sta padla v morje. Rešil ju je nek parnik. Letali sta izgubljeni. Preletela sta 5000 km.

OBČINSKE VOLITVE V VARŠAVI.

v Varšava, 23. maja. (Izv.) Pri večerašnjih občinskih volitvah je dobila desničarska skupina 47, demokratska levica 16, socialno demokratska stranka 28, judovski narodni blok 13, splošna judovska delavska stranka 7 mandator. Volivna udeležba je znašala 65 odst. Izid volitev pomeni precejšen narastek glasov levičarskih skupin. Pilsudskemu prijazne skupine so močno nazadovale.

Kulturni boj v Nikaragui.

Tudi nekatere srednje ameriške države nočejo zaostati za Mehiko. Tako je došlo do ostrega razmerja med cerkvijo in vlado v republiki Nikaragui. Listi poročajo o naslednjem slučaju:

Španski redovnik, pat. Bazadat, deluje po Nikaragui že več mesecev z velikim uspehom kot misijonar. Ustanovil je list s socialno tendenco in organizira ljudske misijone, ki imajo izreden uspeh.

3000 mož ga je pričakalo in sprejelo, ko je prispel v Riobambo, kjer je hotel imeti sv. misijon. Triumfalno so ga tisoči mož peljali v mesto. Zato je vlada dala patra zapreti in ga potem izgnati. Ko je škof proti temu protestiral, je dobil odgovor: »Patra je bilo treba zapreti, ker je versko vnemo neil v taki meri, da je to vodilo k demonstracijam katoliškega verskega duha v navdušenih oblikah.« Torej je verska vnema prepovedana.

Kopališče Lipik

Pomladna sezona otvorena. — Nenadkriljivi uspehi zdravljenja. — Moderne naprave svetovnega kopališča. — Uporazjamo na izvanredno ugodnosti v predsezoni (do 15. junija). — V tem času stane polni pension, sestoji iz: stanovanja, s postrežbo in lučjo, dobre in izdatne prehrane, kopeli s parilom, plačila zdravniških in glazbenih pristojbin, ter enkratne zdravniške pregleda za osebo in teden: za državne in samoupravne uradnike, oficirje, pensioniste, invalide in člane bolnišniških blagajin Din 380— do 580—, za vse ostale Din 450— do 700—. Zahtevajte prospekte od Uprave kopališča Lipik.

Poštena beseda.

Dr. Vladimir Ravnihar, član radikalne stranke, je napisal za »Nar. Dnevnik« članek, v katerem pove svoje mnenje o takozvanem naprednem alias narodnem bloku, ki bi ga SDS hotela skovati kot bojno fronto proti SLS in klerikalizmu. Po njegovem mnenju je mobilizacija take fronte v sedanjih okoliščinah povsem nesmiselna stvar in sploh nima drugega pomena kot pomagati diskreditirati firmi SDS zopet na noge.

V naši državi, pravi dr. Ravnihar, je borba proti klerikalizmu donquichotska borba z mlino na veter. Klerikalizem, papizem itd. je samo strah, ki je sredi volit, okoli ga pa nič ni; samo bavbav za izvestne kroge v Belgradu, ki o stvari niso dovoljno informirani, kakor je bil svojčas separatizem z drugimi izumi vred; vse prirojeno izvestnim strankarskim nameram.

Nato odgovarja dr. Ravnihar na vprašanje, je-li SLS kot taka, ne glede na to, ali je klerikalna ali ne, kliče po bloku proti sebi; je-li je po svojem obnašanju, svojem stališču napram narodu in dravi, po svojih metodah daje povod, da se vse druge stranke v njeni ožji domovini združijo zoper njo?

Na to vprašanje ugotavlja dr. Ravnihar, da so mu v Belgradu zatrjevali na najmerodajnejših mestih, da so z delom SLS, njene parlamentarne delegacije in njenih zastopnikov v vladi zato zadovoljni, da je bila SLS lojalna partnerica, da se je izkazala za eminentno državotvorno element in da so po njej o narodu slovenskem dobili vse drugo — ugodnejše mnenje, nego so je bili imeli o njem do vstopa SLS v vlado.

In Slovenija sama se ni imela pritoževati. Celo vrsto uspehov, ki jih je dala na rovaš pozitivnega sodelovanja Slovencev na vladi, zaznamuje v svojem koledarju za leto 1927, uspehov, ki jo zanje zavidajo druge pokrajine naše države in jih celo njej zamerjajo. Narodna radikalna stranka je pokazala izredno razumevanje za delovni program SLS, spoznavši, da je vršitev tega programa, čeprav z neko preferenco Slovenije, vendar le na koncu koncu v korist celoti. Toraj politično in stvarno — nacionalno delo. Zato rečem, da ni logično ne s stališča vlade in ne s stališča slovenskega naroda, da se baš v tem trenutku hoče ves ostali slovenski narod, kar ga ni v taboru SLS, mobilizirati proti SLS. Ljubosumnost in zavist ne moreta podreti te iz vsega stvarnega položaja nujno podane logike.

Dr. Ravnihar zaključuje svoj članek s poudarkom, da današnji resni časi, vnanje-litični položaj, naša notranja revščina, zahtevajo vse drugačno fronto — fronto ljudi, ki pošteno mislijo z narodom in z njegovo državo, fronto poštenjakov.

Torej fronto ne proti SLS, ampak z SLS, pristavljamo mi. In nimamo tem pametnim in poštenim besedam dr. Ravniharja tudi ničesar več pristaviti.

Sporazum med radikali.

Po belgrajskih vesteh je bilo zadnje dni zopet zelo živahno v radikalnem klubu, kjer so se vršila pogajanja med razdvojenimi skupinami. Pogajanja so vodili Marko Trifković, Uzunović, Ilija Mihajlović, dr. Radonjić, Ljub Popović, Andra Stanić, oba Miletića in drugi. V glavnem se je dosegel nekaj sporazum, tako da utegne za nekaj časa klub biti obvarovan večjih pretresljajev. Sklenjena je sporazumna izpolnitev glavnega odbora radikalne stranke, in sicer na ta način, da se prazna mesta razdele na tri radikalne skupine: pašičevce, centrušaše in levičarje (skupina Vukičevića).

Pašičevci, ki so imeli doslej absolutno večino v glavnem odboru, so pristali na ta sporazum, ker jim je bilo obljubljeno, da bo na delnem kongresu izvoljen za strankinega šefa Marko Trifković. Čim se izvrši izpolnitev glavnega odbora, bo sklican tudi strankni kongres. Sklicanje kongresa forsirajo vse skupine, zato da bi se že enkrat rešilo vprašanje, kdo bo predsednik radikalne stranke. Kongres bo sklican vsekakor še pred volitvami, ker je sicer nevarnost, da bi radi razcepljenosti kandidatski list stranka pri volitvah propadla.

Zborovanje vodstva HSS.

Po petih letih je Radić zopet sklical vodstvo svoje stranke. Preko strankinih pravil je prejšnja leta mirno šel na dnevni red in sam odločal o vseh stvareh, o katerih bi moral sklepati vodstvo. Ni se čutil namreč varnega med zaupniki, med katerimi je bilo veliko opozicionalecev in pristašev raznih struj, ki so se odtrgale od Radića in zagovarjale politiko disidentov. Sedaj, ko so se izvršile volitve v oblastne skupščine in so člani vodstva postali vsi oblastni poslanci, ki jih je po večini določil itak Radić sam, je vedel, da ima v vodstvu sigurno večino in sklical zasedanje na soboto, 21. t. m.

Pršlo je razmeroma malo zastopnikov, okoli 200. Otvoril je zborovanje podpredsednik Karel Kovačević in dal takoj besedo Radiću. Njegovo poročilo je bilo v glavnem zagovor kapitulacije leta 1925. Novega ni mož

Manifestacijska

proslava desetletnice majske deklaracije

v veliki dvorani hotela Union
v nedeljo, 29. maja 1927
ob desetih dopoldne.

Spored:

1. Akademski orkester. Koračnica.
2. Slavnostni govor oblastn. poslanca g. prof. E. Jarca.
3. Kvartet: Koroške narodne pesmi.
4. Govor narodnega poslanca g. Fr. Smodeja.
5. Kvartet: Koroške narodne pesmi.

K obilni udeležbi vabi

»SLOVENSKA STRAŽA«

povedal nič, le na svoj način je zagovarjal Pribečičev program narodnega edinstva.

Pri drugi točki dnevnega reda: strankni pravilnik, je prišlo do velikih preprirov. Dalmatinski odposlanci so protestirali proti temu, da bi se stranka prekrstila iz »hrvatske« v »narodno«. Sele ko je večina iztisnila najhujše opozicionalce iz dvorane, je večina sprejela Radićev predlog.

Zanimiv je člen 7 strankinih pravil o postavljanju kandidatov pri oblastnih in državnih zbornih volitvah. Kandidate predlagajo organizacije vodstvu. O teh predlogih sklepa najprej vodstvo, končno pa odobrava kandidaturna izvršilni odbor, ki ni vezan na sklepe vodstva. Če so volitve razpisane nenadoma, s predsednik pooblašča, da sam postavlja kandidatne liste.

V predsedstvo stranke so bili izvoljeni Stjepan Radić, predsednik; dr. Maček, Predavec, Karel Kovačević, Jure Valečić, podpredsedniki; Avgust Košutić, dr. Juraj Krnjević, Ivo Čelani in Stipo Matijević, tajniki.

Zborovanja sta se udeležila tudi črno gorski poslanec dr. Sekula Drljević in Radićev posrednik na dvoru Mita Dimitrijević.

Beleške

△ O fronti dr. Žerjave razpravlja v včerajšnjem »Narodnem Dnevniku« zelo treznog. dr. Vl. Ravnihar in pravično ocenjujoč za sluge SLS za Slovenijo, hoče nekam trdit, da se je stranka z odstavitvijo prosvetnega šefa za Slovenijo omadeževala. Tu moramo zopet pribiti, da g. Lončar ni bil prosvetni šef za Slovenijo in ga zato SLS tudi odstaviti ni mogla: za kar se je dr. L. kot šef dal imenovati, to je še do danes tudi ostal. Baje je sam izjavljal, da se zato ne da imenovati ni mesto prosv. inspektorja, ker da je to mestu politično, on pa da ima v muzeju varno za točišče za vsak slučaj. Je pa to poseben način izpodpiranja, po katerem na mesto ravnatelja g. dr. Mala pod P. P. režimom kljub pritisku odličnih historik, pristaš SDS, ni hotel priti bi je tako izpodpiranje za muzej zaslužnega strokovnjaka z indignacijo odklonil. SLS je torej imela povod dr. Lončarju vrniti milo za dražgo, pa tega ni storila.

△ Pojasnilo. Prejeli smo: Nedeljski »Slovenec« me opozarja, da »Novosti« ne tiskajo doslovno izjav predstavnikov Slovenske ljudske stranke. Na to izjavljam: Ako jaz ali na še uredništvo skrajša kako izjavo, storimo to edino in samo iz tehničnih razlogov. Razumem, da se to zgodi na ta način, da ostane vsebina izjave nedotaknjena. Kakor znano so za grebške »Novosti« strogo izvenstrankarsko glasilo, pa zaradi tega skušam biti v najbolj ših odnosih s predstavniki vseh strank. — Oton G. Ambrož, dopisnik zagreb. »Novosti«

Iz oblastnih samouprav

Primorsko-krajiška oblast.

Kakor poročajo iz Karlovca, se je po raznih poizkusih končno vendarle posrečilo postaviti oblastni odbor. Ker ni bilo mogoče doseči sporazuma med samostojnimi demokrati in radićevci v vprašanju predsednika, je b sprejet posredovalni predlog, naj se za predsednika izvoli po letih najstarejši član skupščine, a to je Jovan Mojsilović, bivši veliki župan primorsko-krajiške oblasti. Mojsilović je pristaš SDS.

DE PINEDO SE VRAČA.

v Trepassy, 23. maja. (Izv.) Italijanski letalec De Pinedo je včeraj od pol 5 zjutraj startal v Trepassy-zalivu in odletel proti Azorom.

Kaj se godi doma

Strašen požar v Starem trgu ob Kolpi.

PO GOSPODARJEM POGORELO VSE — POSTNI URAD ZGOREL. — VSE TRGOVINE IN GOSTILNE ZGORELE. — GROZNE EKSPLOZIJE. — PRETRESLJIVI PRIZORI. — G. KNEZOŠKOF NA POGORIŠČU. — OGROMNA ŠKODA.

Lepo belokranjsko selo Stari trg ob Kolpi je minulo soboto, dne 21. majnika, strašna nesreča. Malo pred 8. uro popoldne je izbruhnil v gospodarskem posloju trgovca, gostilničarja in posestnika Ivana Butala na doslej nepojasnjen način požar, ki je z bliskovito naglico uničil devetim posestnikom vse njihovo imetje: hiše, skedenje, hleve, trgovine, kašče, delavnice, nekaj živine, vse orodje, opravo, velike zaloge raznega blaga po trgovinah, velike množine vina, obleke itd., skratka dobesedno vse, kamor je ogenj segel, ker je bilo mogoče rešiti edinele golo življenje. Radi pomanjkanja vode in radi silnosti eksplozije petroleja in bencina po trgovinah ter radi pomanjkljivega gasilnega orodja je bilo gašenje na južno in severno stran. Pogorelo je: posestniku Petru Gregorčiču hiša, skedenj in hlev; trgovcu, gostilničarju in posest. Ivanu Butala nadstropna hiša s trgovino in obilno zalogo blaga, hlev z vso živino, skedenj, vse orodje, 9 voz; gostiln. in mesarju Marku Majerle dve hiši z vsemi prostori, v katerih je bil tudi poštni urad, ki je pogorel z vsem inventarjem vred; vdovi Mariji Fuštar hiša z vsemi pritlikinami; gostiln. in posest. Marku Fugina hiša z gostilno; trgovcu Ivanu Mihelič prav vse, t. j. krasna dvonadstropna hiša z ogromno zalogo vsakovrstnega blaga v trgovini ter vsa pripadajoča poslopja; trgovcu Ivanu Kose trgovina z veliko zalogo raznega blaga; posestniku Petru Moču hiša in vse pripadajoče ter Juriju Šterku kolarska delavnica.

Ogenj se je širil z bliskovito naglico. Jedva se je pri prvi hiši pokazal ogenj, že so se užigale sosednje hiše, kakor sveče na oltarju. Požarne brambe iz Predgrada, Spodnjega loga in domača so mogle braniti le v sosesčini se nahajajoče hiše, ker je bilo gašenje na gorečih poslopih zaman.

Pretrsljivo je bilo gledati, kako se je slavnostno okrašen trg, ves odtel v vence, zelenje in zastave, spreminjal v pogorišče. Prejšnji dan, v petek 20. maja, popoldne se je namreč pripeljal v trg g. knezoškof dr. A. B. Jeglič podeliti zakrament sv. birne domačim otrokom. V navdušenju in veseljem razpoloženju, dasi je neumljeno deževalo, se je sprejem izvršil. Nihče pa ni slutil, da bo jok in stok že drugi dan pretresal nesrečni trg.

Baš radi te okolnosti je bila nesreča še bridkejša. Mnogim birmancem je zgorela vsa nova obleka, tako da drugi dan niso mogli v cerkev

in razpoloženje, ki je na dan birmovanja povsod nad vse svečano in veselo, je bilo tu ena sama bridka žalost.

O požaru poročamo še naslednje podrobnosti: Brž, ko se je ogenj opazil, je jelo biti plat zvona. Nastal je krik, vik in jok, da je človeka stresalo do kosti. Žene in dekleta so iskale vodo, bilo je je malo, zato je bila dobrodošla i gnojnica. Nekaj strašnega so bile detonacije iz trgovine Ivana Miheliča, ki je imel v zalogi veliko množino petroleja in bencina. Strahovitim pokom je sledil neizmeren visoko v nebo se vzdigujoč dim z ogromnimi zubli ognja, ki ga ni bilo mogoče gasiti. Ljudi se je jela polastiti strahovita panika, ki je zbegala in razburila najbolj hladnokrvne ljudi. Jok in vrišč otrok, obupni klici nesrečnih pogorelcov, mukanje razbegle živali, klici gasilcev in orožnikov so izpremenili mirno selo v pravi pekel. Brž se je pojavil ob gorečih poslopih sredi množice preplašenih ljudi g. knezoškof, ki je jel tolažiti in miriti. Bil je ganljiv prizor! Bila mu je brati z obraza neizmerna žalost, zato je tem uspešneje tolažil obupajoče.

Na večer je bil ogenj toliko omejen, da je bilo varno, da se ne razširi dalje. Vendar so ljudje z nečloveškimi naporii gasili vso noč do lepega pomladnega jutra, ko je žarno solnce še nedavno srečno in slavnostno odeto vas obsijalo le kot žalostno pogorišče.

V nedeljo ob 9 dopoldne se je zbralo v farni cerkvi obilo ljudstvo od blizu in daleč. Strah prečute noči in groza nad bridko nesrečo sta odsevala z obraza in iz oči vseh. In ko je g. knezoškof ginjen stopil na leco, se je orosilo stotero oči. V krasnem, v srce segajočem govoru nas je tolažil in bodril ter nam kazal navzgor, kjer edino je tolažba in pomoč.

Končno poročamo, da je škoda ogromna. Ceni se na preko 8 milijone Din. Najhujše je prizadel Fran Butala, ki je zadolžen in ima 9 neprekrbljenih otrok. Vendar so silno udarjeni vsi, saj jim je pogorelo dobesedno vse. Kar so rešili, ni niti omembe vredno. Zato prosimo prav lepo, priskočite siromakom na pomoč! Sila je velika in to tem bolj, ker je belokranjsko ljudstvo itak samo revno in ne more dosti pomagati sotrpinu. Prosimo zlasti gg. državne in oblastne poslance za izposlovanje izdatne podpore od strani države.

...

Kakor smo izvedeli iz tajništva SLS, se je poslanec dr. Franc Kulovec takoj obrnil na ministrstvo, da da iz proračunskih sredstev čimvečjo vsoto pogorelcem za podporo.

oblastna poslance in odbornika Alojzij Supanič in dr. Vebler. Zborovalci, med njimi celo pristaši SKS, so živahno odobravalii govore in se izjavili, da bodo pri bodočih volitvah volili vsi SLS. Sprejete so bile resolucije, v katerih se izreka poslancem SLS zahvala in popolno zaupanje. Nadalje se zahteva regulacija Pesnice, jesenske šolske počitnice in pri trgovski pogodbi z Avstrijo določbe, da bomo lahko izvažali sadje, vino in živino v Avstrijo. Po shodu se je vršilo posvetovanje vseh županov in drugih mož radi važnih lokalnih zadev. Može so ostali s svojimi poslanci v daljšem zaupnem posvetovanju. Taka posvetovanja po končanih shodih se priporočajo tudi za druge kraje.

Praznik elegance

se bliža. Spomnite se, da preskrbuje najelegantnejše obleke gospodom in dečkom tvrška DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

10 letnica majniške deklaracije.

»Mladinski dan«.

Seja centralnega odbora za prireditve »Mladinskega dne« se vrši danes v torek ob 6 pop. na mestnem liceju, I. nadst., na kar opozarjamo vse šolske odbore.

Brošura o majski deklaraciji

izide danes v torek in jo bo Jugoslovanska matica vsem, ki so jo naročili, takoj odposlala.

Teden majske deklaracije.

30. maja t. l. obhajamo desetletnico majske deklaracije. V spomin in proslavo tega zgodovinskega dogodka je izdala Jugoslovanska Matica poleg deklaracijskih diplom tudi deklaracijske razglednice. Pozivamo vse naše občinstvo, da vporablja za medsebojno dopisovanje tekot tega tedna tudi te razglednice, ki so naprodaj v vseh ljubljanskih knjigarnah. Cena 1 Din.

Ljubljance!

V proslavo desetletnice majske deklaracije priredi v nedeljo 29. maja dopoldne naša šolska mladina slavnostni obhod po mestu. Naše občinstvo in zlasti starše vabimo, da prisostvujejo in spremljajo ta obhod naše mladine. Hišne posestnike pa prosimo, da razobesijo v počast te zgodovinske desetletnice s svojih hiš in oken državne in narodne zastave.

Letošnji nabori.

V območju poveljstva ljubljanskega vojnega okrožja se vrše letošnji nabori sledeče: V Novem mestu: dne 27., 28., 30., 31. maja in 1. junija 1927; v Trebnjem: dne 2. junija 1927; v Žužemberku: dne 3. in 4. junija 1927; v Kočevju: dne 6., 7., 8., in 9. junija 1927; v Sodražici: dne 10. in 11. junija 1927; v Velikih Laščah: dne 13. in 14. junija 1927; v Ložu: dne 15. in 17. junija 1927; v Cerknici: dne 18. in 20. junija 1927; v Logatcu: dne 21., 22. in 23. junija 1927; na Vrhniki: dne 24. in 25. junija 1927; v Lukovici: dne 27. in 28. junija 1927; v Kamniku: dne 30. junija in 1., 2., 4., 5. in 6. julija 1927; v Kranju: dne 7., 8., 9., 11., 12. in 13. julija 1927; na Jesenicah: dne 14., 15. in 16. julija 1927; v Radovljici: dne 18., 19. in 20. julija 1927; v Škofji Loki: dne 21., 22., 23. in 25. julija 1927; v Ljubljani za nabornike mestnega magistrata: dne 26., 27., 28., 29. in 30. julija 1927; v Ljubljani za nabornike okrajnega glavarstva Ljubljane, izvemši one, ki pridejo na Vrhniko: 1., 2., 3., 4., 5., 6. in 8. avgusta 1927.

Zločinski požar blizu Ihana.

V soboto, 21. t. m. opolnoči, je zločinska roka zanelila požar pri posestniku Judežu, ki leži visoko na hribu v sredi med Ihanom in Sv. Heleno. Obširno gospodarsko poslopje s hišo vred je pogorelo do tal. Hlev z živino in svinjak s prešči — vse je bilo žrtev plamena. Stara mati z dvema otrokoma se je še v zadnjem trenutku rešila iz goreče hiše. Vsled poka tramovja se je zbudila iz spanja in se samo v spalni obleki rešila z otrokoma iz ognja. Gasiti in kaj rešiti je bilo nemogoče, ker leži posestvo na samem in tudi ni potrebne vode. Tudi je bilo zažgano na več mestih naenkrat, kakor trdijo tisti, ki so prvi prihiteli na pogorišče, ker je gorelo na vseh straneh hiše in gospodarskega poslopja naenkrat. Posestnik je imel samo mater doma in dva otroka, ker je oženjen v bližini na drugem posestvu in se je ravno zdaj nameraval preseliti na svoj lastni dom — toda zgorelo mu je vse. Ogenj je bil podtaknjen, o tem ni dvoma. Ljudstvo je silno ogorčeno, zlasti še, ker je pred komaj dobrim mesecem v Podgori pri Dolu bil enak požar ponoči, ko je zgorela stara mati in dva rejčena. — Razdalja med obema pogoriščema je samo eno uro hoda. V interesu cele okolice in ljudske varnosti bi bilo, da se zločincu čimprej pride na sled, ker opravičeno obstaja sum, da tiči za tema požaroma ena in ista zločinska roka. — Kdor kaj ve o zločincu, naj naznani to orožništvo v Domžalah ali pa v Dolskem.

Defektna električna svetilka ubila otroka.

Maribor, 23. maja.

V hiši Pokojninskega zavoda na Kr. Petra trgu je 23 mesečni otrok g. trgovca Tipelna prijel na nočni omarici stoječo svetilko ki je imela stik, to se pravi, da je elektrizirala (tresla), vsled napake v notranjosti svetilke. Čez roko je prehajal električni tok za razsvetljavo z napetostjo 220 Voltov v telo. Električni tok je obžgal otroku oba prsta, s katerima se je dotaknil ter roko nad zapetjem, ki je slonela na svetilki. Otroka so našli mrtvega v postelji.

Veseli prizor ob Ljubljanci.

Včeraj ob četrtno eno popoldne se je zibal po Poljanskem nasipu totalno pijani 31 letni delavec in posestnikov sin Franc Peršak, doma iz St. Andraža pri Ptuj ter stanujoč v Zeleni jami. Baje se je sprl nekaj z očetom, kar ga je tako razburilo, da se je napil žganja. V pijanosti je tako obupal nad tem življenjem, da je sklenil skočiti v Ljubljano. Ravno pod Jugoslovansko tiskarno se je zavihtel ter napol skočil napol pa se je zavalil v kalno in od dežja precej naraslo Ljubljano, hoteč izvršiti samomor. Toda v mrzli in umazani vodi se je le malo premislil ter sklenil, da preloži datum za nameravani samomor na prihodnjo priliko. Kratko malo, Francelj je zlezal na zeleni otočič sredi struge. Na obeh bregovih se je seveda nabralo gledavcev, delavce protezne delavnice J. Vrhovec pa je stekel in aviziral rešilno postajo. Francelj pa se je med tem ravno pripravljaj, da se vleže v sočno travico na otočku. Občinstvu, ki ga je radovedno opazovalo, je pokazal svoje zaničevanje z dolgim jezikom in s prezirljivim smehom. Prišli so organi rešilne postaje in vrgli Francelju rešilno lestvo. Bila je prekratka. Francelj se je prijel za zadnji klin, se dvignil v zrak in — bumf — padel zopet v vodo. Pomolili so mu vrvi. Neki šaljivec je zaklical: »Okoli vratu si jo deni!« In res, mož si jo je privezal krog vratu in milo prosil reševalce: »Dvignite me!« Seveda ga niso prej dvignili, dokler si je ni navezal na malo nižji del telesa, nakar so ga srečno po dolgih peripetijah ob huronskem krohotu množice potegnili nepoškodovanega, celega in premočnega na suho. Tu ga je vzel pod svoje okrilje stražnik, ki ga je odvedel na policijo, kjer se je mož dobrodu streznil in posušil in mogoče tudi premislil, da bi še v bodoče kdaj počenjal take neumnosti.

Prosvetna zveza

Za binkoštno romanje na Trsat in v Crikvenico se sprejemajo priglasili samo še v ponedeljek 23. t. m. P. t. župne urade in društvene odbore vlijudno prosimo, da pošljejo sezname priglasenih izletnikov takoj v pisarno Prosvetne zveze, Miklošičeva cesta 7.

Za proslavo 10 letnice majniške deklaracije prinaša 5. in 6. šte. »Vestnik« zanimivo predavanje dr. Rožiča: Slovenci v boju za svojo svobodo. Pridejana je tudi primerna deklaracija Simona Gregorčiča: Zedinjena Slovenija. S tem imajo vsa društva primerno gradivo, da brez večjih priprav dostojno proslavo 10 letnice deklaracije. Za to priliko priporočamo spominsko diplomu, katero je pravkar izdala Jugoslovanska Matica. Diploma dokaz narodne zavednosti, naj visi v vsaki društveni dvorani.

Brezinca: V proslavo 10 letnice majske deklaracije vpripori izobraževalno društvo 26. in 29. maja ob pol 4. uri popoldne igro »Miklova Zala«.

Reteče pri Škofji Loki. Kat. prosvetno društvo priredi v proslavo 10 letnice deklaracije na Vnebohod ob pol 4. uri v društvenem domu slovesnost s petjem, deklaracijo in igro »Pod božjim varstvom«.

Ziri. Katoliško prosvetno društvo vpripori na Vnebohod, dne 26. maja v Domu na Dobročevi ljudsko igro s petjem »Reveček Andrejček«.

Loški potok: Prosvetno društvo priredi na praznik 26. t. m. ob 1. dopoldan in popoldan ob 2. predavanje o Evh. kongresu in o naših izseljencih v Ameriki. Predavanje pojasnjuje deloma skopitne slike, deloma pa film.

Predvor nad Kranjem: Naše katoliško prosvetno društvo zaključi letošnjo sezono na praznik, 26. maja in nasledno nedeljo, dne 29. maja znamenito igro Ben-Hur iz Kristusovih časov. Začetek bo ob 3. uri popoldne.

•Berlinski igralci v Mariboru.

20. maja: »Bobrov kožuh«.

Narodi, ki jih je svetovna vojna postavila v poslednji kategoriji današnjega družabnega in državnega sestava, so zavladali s postoterenimi energijami duhovni svet: ruski begunci inficirajo vso miselnost človeštva; nemški povojni pesimizem se je zarezal dovolj globoko tudi v našo slovensko dušo, jo razoral in razbil, da se je naslajala v brezbrizni transcendentnosti.

Ali ruski narod je kakor božji, ki trpi in nikdar umreti ne more; kakor morje, ki včasih divje zavalovi, v brezdnih globéh pa je večno.

Nemški narod je kakor silen orjak, ki se ves ranjen pne in vali ogromne skale in če ga podrejo, si pljune v dlani, porine od kraja. To je razmerje tudi hudožestvenikov in Reinhardtovih disidentov.

Veder in prisrčen je njihov vodja Hans Brockmann. Tip tistega Nemca, ki ne more nikdar razžaliti, ki ste z njim takoj domači: tip tistega nemštva, ki ga poznamo po dunajskih sladkih dekletih Schnitzlerjevih, ki grešijo in nimajo greha. S preprosto, iskreno besedo je povedal:

»Prihajamo, da povežemo srca z umetnostjo, ki je vesoljna.«

»Pozdravljeni vi, ki vam v materinščini prihajamo.«

»Pozdravljeni vi, junaški narod Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki ste nas tako toplo sprejeli.«

»In zahvaljeni!«

V rokah je držal lep lovorjev venec z veselo našo trobojnico...

Nocoj se mi je zdelo, da Berlinčani v Mariboru niso bili nikakšna koncesija tukajšnjim Nemcem, temveč da so bili baš zanje očitovanje naše slovenske kulturne zavesti in glasniki svetle jugoslovanske bodočnosti:

Ko je na odru v Mariboru stal Reinhardtovec z lovorjevim vencem s ponosno našo trobojnico...

»S tem potovanjem smo šele tipali,« mi je rekel Hans Brockmann. »Zelo smo veseli in zadovoljni z uspehi. Tako prisrčno so nas povsod po vaši domovini sprejeli, toliko iskrenih čustev smo našli, da smo polni vere, da bomo naše sožitje še okrepili.«

»Jeseni pridemo zopet. V Belgradu so odločilne oblasti že pristale na to.«

»Ne mislim prihajati vedno z istimi igralci. — Da, v repertoarju sem gibčen. Nikakor se ne omejujem na neke literarne smeri; le da ne morem prirejati dram, ki zahtevajo prevelik ansambl.«

»Razgovarjal sem se tudi s Predičem v Belgradu, da mi nasvetuje kak jugoslovanski komad. Svetoval mi je Vojnoviča. Tudi v Zagrebu sem se menil z Begovičem. Imam seznam vaših domačih del; prevedli jih bomo in jih pokazali Nemcem, potem pa prišli zopet k vam.«

(Bolno mi je bilo, ker o slovenski drami nič ni rekel. Nisem si ga upal vprašati, ker sem se bal, da se ne bi osramotil za vso slovensko dramo. Vidite! Je le dobro, da nas imajo v svetu za en narod; smemo vsaj reči: »naš« Vojnovič itd. Zato ni čuda, če so naši literatje avtonomisti. Hm, premočna konkurenca pri bratskih »plemenih«...)

»Cudil sem se, koliko tesnih odnosov ima ves Balkan z nami Nemci.«

»Za Carigrad« n. pr. so nam dvomili, če bomo uspeli s Schillerjevim »Kovarstvom in ljubeznijo«. Češ, da si želi občinstvo lahkkih reči, kakršne dajejo Francozi. Imeli smo pa baš s to mladostno, penočo se klasično igro svoj največji uspeh. V Bukarešti tega komada niso sprejeli tako povoljno.«

»Zdi se mi pač, da je klasika tisti večni izvor svežine in čistosti. Priljubiti jo, v njo se vtopiti — ne, ne igramo je v modernih frakih!«

»Da, Kleista ljubim. Zame je Kleist sploh največji dramski genij. Uprizorjati mi ga je težko, ker zahteva preveliko osobja.«

»Na Hebbela mislim; na »Gygesa in njegov prstan«, tudi na »Marijo Magdaleno«. Tudi moderne: Sternheima, morda še Tollerja, Kaiserja.«

»Kako sodim o povojni nemški drami? Po vojni je bilo divje razbičano razpoloženje, velika plima; za njo je oseka: kakor tiho snovanje in pričakovanje.«

»Naša umetnost teži v skupnosti igre. Glejte Bonnal Sitajen igralec. Vendar pa se

stեսnuje v igro in ne zdrkne iz skupnosti, čeprav kipi iz njega moč ustvarjanja.«

Hudožestveniki! In hudožestveniki?!

Vprašal sem, ogrel se je in štel njihova imena:

»To, to je vrhunec. To je vrhunec skupne igre. Rusu je že v krvi; Rusu je njegovo religiozno, pobožno življenje že prirojeno. Nemec si ga mora šele priboriti.«

Zvonci so brneli, nekdo je pritekel po Brockmanna; odhitel sem: prej še, kot sem prišel izza kulis na svoje mesto, je bil Brockmann že na odru v svoji vlogi.

★

Hudožestveniki se niso hodili med dejanji klanjat: ne motite jih med molitvijo!

Reinhardtovci so morali nešteto krat pred zastor in neugnano ploskanje je nagajalo do viška privito tehniko.

Ferdinand Bonn, sloviti umetnik, »čigar ime debelo tiskajo«, je bil uradni predstojnik. Po pravici ga »tiskajo debelo«. Bil je tak suveren kajzerski »von« uradnik, da si ga ne morem misliti drugačnega; da ne morem verjeti, da je ta človek še tudi kaj drugega in ne le »von Wehrhahn«. Občudoval sem bolj kot vso rutinirano interpretacijo njegovo sugestivno moč, ki je morala zajeti, ker ni niti en hip, čeprav bi bil še tako neodrejen in brezizrazen, prenehala strujati, temveč je z energičnim tempom branila, da si bi oddahnil ob misli, da je le igra. Kako čisto drug Bonn je moral biti, ki je na vese-

Dnevne novice

★ **Izpremembe v državni službi.** Za kmetijskega referenta Maribor desni breg je imenovan Albin Dular; učitelj čebelarstva pri kmetijskem oddelku ljubljanske oblasti Josip Okorn je premeščen za učitelja na čebelarstvo šolo v St. Jurju pri Celju; vpokojen je skladiščnik carinarnice v Ljubljani Ivan Volčanšek. — Pri finančni prokuraturi v Ljubljani je imenovan za finančnega svetnika dr. Josip Vidmar; za tajnika delegacije ministrstva financ v Ljubljani pa je imenovan dr. Fil. Orel.

★ **Odlikovana zmagovalca zračnih višav.** Na predlog ministra vojske in mornarice je kralj odlikoval naša letalca rez. kapetana I. razreda Tadija Sondermayerja in poročnika Bajdaka z redom Beleha orla IV. razreda.

★ **Banket na čast škofu Akšamoviču.** Katoliška cerkvena občina v Zemunu je v nedeljo priredila na čast škofu Akšamoviču svečan banket, ki so se ga udeležili predstavniki vojaških in civilnih oblasti ter zastopniki drugih veroizpovedi. Zvečer je priredilo pevsko društvo »Tomislav« na čast visokemu gostu koncert.

★ **Za šefa kabineta prometnega ministra** je postavljen g. Aleksander Lukič, ki je sedaj služboval v finančnem ministstvu.

★ **Reorganizacija prometnega ministrstva.** Po novi uredbi o organizaciji ministrstva za promet so ukinjeni vsi oddelki tega ministrstva, razen administrativno-pravnega oddelka. V nadomestilo so pa zato ministrovemu pomočniku dodeljeni strokovni referenti. Ukinjena je tudi direkcija za zgraditev novih prog in je njena kompetenca enako kakor kompetenca drugih ukinjenih oddelkov prenešana na generalno direkcijo.

★ **Mohorjeva družba v Celju.** Prošli teden je postala Mohorjeva družba lastnica znane Kosove hiše v Prešernovi ulici. V kratkem prične za adaptacijo prostorov za svojo tiskarno in s predpripravami za preselitev v Celje. Tako je zmagala uvidevnost nad s slepoto udarjenimi, ki so hoteli, da bi Celje ostalo malo mestce brez vseh izgledov na razvoj, ki mu je s preselitvijo Mohorjeve družbe omogočen.

★ **Ljubljanska opera** se je poslovila iz Sarajeva z Beethovnovim »Fidelio«. Kritika je bila o vseh predstavah polna hvale in pohval, da je to gostovanje bilo v glasbenem življenju Sarajeva poseben dogodek, ki se ga bodo Sarajevčani radi in hvaležno spominjali.

★ **Župnik uradom in organizistom!** Ker na organizacijo organizistov vedno prihajajo razna vprašanja od župnih uradov in organizistov, se istim naznanja, da ima tozadevni referat Fr. Klančnik, organizist v Smartnu ob Paki. Vse zadeve pokojninskega zavarovanja pri Pokojninskem zavodu za nameščence vodi sedaj imenovan ter naj se vsi zainteresirani obračajo direktno nanj. Pri eventualnih vprašanjih se naj priloži znamka za odgovor.

★ **Se orožniški upokojenci.** Od orožniških upokojencev dobivamo dan za dnem obupne dopise, ki slikajo njihovo bedo, ker nekateri še za marec niso prejeli pokojnin. Eden od teh siromakov, ki se je za ves znesek, katerega bi bil imel prejeti za mesec marec, isti mesec zadolžil pri trgovcu, mlekarici in mesarju, nam piše nadalje še to-le: Kakor mnogi drugi je bil tudi on prikrajšan pri izplačevanju draginskih doklad. Zato je lani potom društva orožniških upokojencev zaprosil za ureditev te zadeve. Imel je pri tem 336 Din stroškov; denar si je moral izposoditi. Teče že sedmi mesec, odkar je prejel od Državnega sveta rešitev — obvestilo, da so se oktobra 1924 zvišale draginske doklade vsem upokojencem; do danes pa te dobrote dopisnik ni bil deležen. Zadnji čas bi že bil, da se uvede v te zadeve red!

lem banketu v Belgradu izrekel v srbsčini pristno srbsko bohemsko zdravico: »V imenu tovarišev želim reči, da se čutimo kakor ledvice v loju in da želimo tukaj ostati.« No, tako se spreminja pruski »von« in je bohém.

Karl Zander, »sijajni karakterni igralec«, je bil Krüger. S tako zelo potenciranim temperamentom igrati Krügerja, ne da bi ga zavlekel v grotesko, da je očeval tudi s silno poostreno in z efektivno izobraženo kreacijo verjetnost in resničnost — to je velika igravska moč. Učitelj Zander ne bi mogel biti, kakor ne more biti učitelj za transoceansko letanje tisti, ki bo ocean preletel. Kakor tudi največji pesnik ne more biti učitelj pesnikovanja.

Sam Hans Brockmann je igral poststransko vlogo dr. Fleischerja. Z distingvirano odličnostjo je pobarval svoje prizore. Erich Bartels je igral Motesa kot tip tistih ljudi, ki se teatralno ešofirajo, kadar so pred malimi — in ki zlezejo v polizanost pred velikimi: ljudje, ki se ne izživljajo, ker je praznina v njih.

Sidonie Lorm kot gospa Motes je bila okretna ženica; živahna, ali s tisto potrebno diskretnostjo, ki jo zahteva skupnost igre.

Margareta Pix — da, tudi njeno ime »tiskajo debelo«. Bila je Wolffovka. Kar je tistega pristnega naturalizma v komediji, ta je v Wolffovki. Njen soprog Julius je še lik iz Hauptmannove viharne dobe »Pred solnim vzhodom«. Wolffovka je klasični tip

★ **Umrli** je v Celju g. Franc Gajšek, nadučitelj v pokojju. — V Mariboru je umrl Franc Topolnik, sluga v splošni bolnišnici. Naj v miru počivata!

★ **Avstrijski generalni konzul v Ljubljani** dr. Herman Pleinert je nastopil osemdnevni dopust.

★ **Posetniki razstave »Zemaljske kemijske straže«,** ki je otvorjena v letnem paviljonu »Oficirskega doma« v Belgradu, se opozarjajo, da imajo na vseh tukajšnjih državnih železnih polovih, vožnjo do 2. junija 1927.

★ **Ostavko na državno službo** je podal g. Ivan Gračnar, tajnik pri upravnem sodišču v Celju, ker odide na drugo službeno mesto izven Celja. Mlademu gospodu, ki je v Celju z izredno pridnostjo in požrtvovalnostjo delal tudi v naših organizacijah, želimo na novem odgovornem mestu obilo sreče.

★ **Smrtna kosa.** Dne 19. t. m. smo izročili materi zemlji truplo pokojnega posestnika in krščansko mislečega moža Ivana Pogachnika iz Dobrega polja, župnija Mošnje. Zapuščila ženo in dve nedorastli hčerki. Naj v miru počiva!

★ **Agrarna reforma.** V ministstvu za šume in rude izdelujejo zdaj zakonski načrt, ki stavlja pod agrarno reformo tudi gozdna veleposestva.

★ **Nova trgovska akademija.** V Belgradu namerava vlada še to leto otvoriti trgovsko akademijo. Posebna komisija je že izdelala naučni načrt za ta zavod.

★ **Dr. Ferdo Šišić odlikovan.** Nj. V. kralj je odlikoval odličnega zgodovinarja, profesorja zagrebske univerze dr. Ferda Šišića z redom Beleha orla V. razreda.

★ **Mednarodna železniška konferenca v Dubrovniku.** Začetkom junija letošnjega leta se bo v Dubrovniku sešla mednarodna konferenca železniških organizacij. Predsedoval bo zastopnik švicarske uprave železnice.

★ **»Stanković« se je vrnil.** Belgrajsko pevsko društvo »Stanković« se je vrnilo s svoje zelo uspešne turneje po Francoski. — »Stanković« je koncertiral po raznih francoskih mestih z velikim uspehom.

★ **Novi bankovci.** V Belgrad so dospeli iz Pariza preko Sušaka novi bankovci po 1000 in 100 Din v celokupni vrednosti 1 milijarde in 500 milijonov.

★ **Bolničarji - podčastniki.** Bolničarska podčastniška šola v Nišu bo letos sprejela 80 učencev do 1. novembra. Prosilci morajo biti nad 17 in pod 21 let stari.

★ **Avtomobilska nezgoda.** Potniški avto, ki vozi med Pribojem in Prijepoljem, je na nekeem ovinku vsled prehitre vožnje zdrknil s ceste in se zvrnil v prepad. V avtu je bilo osem potnikov, katerim se pa na srečo ni nič hudega zgodilo, samo ena ženska je dobila smrtonosnevarne poškodbe.

★ **Grozen samomor.** Kakor poročajo iz Zagreba, se je v nedeljo popoldne na kolo dvorcu v Černomercu vrlega neka ženska pod prihajajoči varaždinski vlak, ki jo je popolnoma razmesaril. Iz listin, ki jih je imela samomorilka v ročni torbici, so doznali, da je to 39letna soproga šolskega upravitelja Zofija Jankač iz Krapine. Bila je že dalje časa zelo bolna in jo je to tudi poglajlo v smrt.

★ **Silna nevihta** je divjala v Belgradu v petek in soboto. Voda je poplavlila nižje ležeča predmestja, tako da so iz nekaterih hiš stanovalci morali bežati. Na progi Novo groblje-Kalimegdan je udarila strela v tramvaj in poškodovala motor. Ponesrečeni ni nihče. — Nad Vinkovci je razsajal v petek ponoči tako močan vihar, da je na nekem stranskem tiru prevrnil več praznih vagonov.

★ **Pobegli kaznjenc** ga je okradel. Na Brezah v župniji Dobrna pri Celju je posest-

nik Krivec. Krivčev sin Franc se je mudil v gozdu, drugi domači so delali na polju in pustili doma hišo odprto. Ko se je vrnil Franc iz hoste, se je podal na podstrešje in zapazil, da ga je obiskal v odsotnosti uzmovčič. Tat mu je odnesel 150 Din v gotovini, praznično suknjo ter srebrno uro z verižico. Okradeni je prijavil slučaj orožnikom na Dobrni. Orožništvo je izsledilo nepoštejnjakoviča v Vitanju, in sicer je to pobegli kaznjenc, ki je porabil samo denar, vse drugo je dobil mladi Krivec nazaj.

★ **Oče streljal sina.** Ivan Prugović iz Brezja pri Zagrebu se je sprl s svojim sinom, v jezi pograbil puško, ustrelil in sina ranil na levo stran prsi in v levo roko. Ranjenega so prepeljali v bolnišnico.

★ **Z zvonika župne cerkve v Osjeku** se je utrgal težki železni križ in z velikim ropotom padel na tla. K sreči tisti čas na dotičnem prostoru ni bilo nikogar, tako da se druga nesreča ni zgodila.

★ **Popravek.** V osmrtnici za g. gospo Liziko Glaser se je v nedeljo po neljubi pomoti natisnilo njeno rodbinsko ime s Fergouth mesto pravilno Hergouth, kar bodi s tem popravljen.

★ **Bolečine in tiščanje v želodcu, zaprtje, gniloba v črevesu, slabo prebavo, glavobol, belino na jeziku, bledico odpravi,** kdor pije naravno »Franz-Josef« grenčico, en kozarec zvečer preden gre spat. Zdravniki-specialisti za bolezni v prebavilih pravijo, da je treba »Franz-Josef« - vodo toplo priporočati kot zelo smotreno, domače zdravilno sredstvo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in v specializiranih trgovinah.

★ **ITO — zobna pasta najboljša.**
★ **Ameriška pooblastila** preskrbi in druge ameriške posle uredi najhitreje in ceno: Dr. Ivan Černe, Gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6, poslopje Ljudske posojilnice.

**Radi pozne sezije
znatno znižane cene!**

Oglejte si naše izložbe!

Gričar & Mejač

Ljubljana

○ 40. pešpolk »Triglavski« bo praznoval svojo slavo 28. t. m. Služba božja in rezanje kolača se bo vršilo ob 10.30 popoldne na dvorišču vojaškega kralja Petra v Ljubljani. Popoldne ob 15.30 vojaška veselica na dvorišču iste vojašnice. Vstop samo za vabljen.

○ **Seja Krščanskega ženskega društva** bo v sredo ob 5. uri v Jugoslovanski tiskarni.

○ **Predavanje o Groenlandu,** največjem otoku zemlje, priredi Geografsko društvo v Ljubljani dne 2. junija t. l. ob 8. uri zvečer v velikih dvoranah hotela Union. Predaval bo na rok krasnih, deloma barvanih skioptičnih slik po lastnih posnetkih g. dr. Steinböck, ki je bival lansko leto več mesecev kot raziskovalec v groenlandskih gorah in fjordih ter potem žel po Danskem, Nemčiji in Avstriji velike uspehe s predavanji o svojih potovanjih in doživljajih. Na ljudski univerzi v Mariboru je pred nekaj dnevi dosegel popoln uspeh in smemo tudi v Ljubljani pričakovati užitek poln večer. Predpredaja vstopnic v Matični knjigarni na Kongresnem trgu od torka, 24. t. m. dalje.

○ **Umrli** je v nedeljo gna. Terezija Trtnik, sestra prof. dr. Ivana Trtnika. Pogreb bo danes popoldne ob 5. — Isti dan je umrla ga. Marija Cvahte, vdova šolskega ravnatelja in učitelja v pokojju ter sestra pokojnega dr. Karla Trillerja. Pogreb bo danes ob 3. popoldne. — Blag jima spomin!

pošten, da vztrepetala, ko se zasluži v pasti. Nordijski tip, hladen in preudaren.

Rudolf Weinmann (Glasenapp) in Sigmund Nunberg (Mitteldorf) sta ustvarila dva tudi nam še iz c. kr. časov znana tipa. Weinmannov Glasenapp v lutkastih lesenosti, ki skoči v pozor, kadar »visoka oseba« le kihne, bo verjeten, dokler bo živel spomin na prusaštvo in spomin na tisto zgodbo o cesarski pesmi na stranišču.

Nunbergov Mitteldorf, ta sijajni Mitteldorf, pri katerem so me obšle hudozne misli na nekega domačega igravca, ki bi bil iz Mitteldorfa napravil gotovo pustno šemo — Nunbergov Mitteldorf je bil kreacija, ki je človek radi tega ne pozabi, ker igravec iz nje ni klestil efektov, kakor bi jih lahko, temveč je izrazil še globlji dojem z nesebičnim temperiranjem.

★

Umetnost Reinhardtovcev je: skrbna diferencija v harmoniji. Dve izraziti grupi je izklesal režiser po Hauptmannu: Wolffovko in hčeri ter uradnega predstojnika s svojima pomočnikoma; v teh dveh grupah je režiser najbolj uspel.

Moč berlinske trupe je v popolnem izčrpanju vlog, v izraziti podčrtani plastiki; zato ji je uspel le z igravci prvega reda.

Vodstvo našega gledališča si je pridobilo prav odlično zaslugo, da nam je nudilo ta večer.

Dr. Fr. Sušnik.

○ **Rokodelski dom.** Pevski zbor v Rokodelskem domu pod vodstvom g. prof. M. Bajuka ima danes ob 8. uri zvečer pevsko vajo, katere naj se zanesljivo udeležijo vsi gg. pevci. V četrtak, 26. t. m., na praznik popoldne gredo pevci v Cngrob in v Skofjo Loko. Vabimo tudi druge društvene člane, da se jim pridružijo.

○ **Nedelja v Ljubljani.** Prejšnjo nedeljo so se Ljubljančani malo zmotili. Na vse strani so šli na izlete, pravijo, da je bilo preko 1. tisoč izletnikov, toda povsod jih je presenetel dež. Po nekaterih planinah je padel celo sneg. Mnogo posestnikov so imeli poleg naših planin tudi kraji v Pesavju, dalje Pekel v Bozovnici, Krini, seveda tudi neizogibna Šmarina gora in Sv. Katarina. Kljub dežju, snegu in drugim neprilikam so se vsi izletniki vrnili domov prav dobre volje.

○ **Oddaja del.** Mestni magistrat Ljubljani razpisuje oddajo naprave nekaterih železnih in lesenih ograj na betonskem podzidu ter opornih zidov. Vse tozadevne podatke daje mestni gradbeni urad, Solski drevore 2-II., med uradnimi urami. Istotam je treba oddati ponudbe v zapečatenem zavitku do 11. ure dne 28. maja 1927.

○ **Ponudbe za napravo steklarskih (sl.) karskih, pleskarskih** del nove 80 stanovanjske hiše na Aleksandrovi cesti je vložiti pri mestnem gradbenem uradu najpozneje do 28. maja 1927 do 11. ure popoldne.

○ **Krasna birmanska darila** kupite najceneje pri E. Škopek, trgovina ur zlatnine Ljubljana, Mestni trg.

○ **Tatvine.** Izpred gostilne na Cankarjevem nabrežju je neznan tat odpeljal potnik Matevžu Dremlju, stanujočemu na Karlovski cesti 1500 Din vredno, črno pleskano kolo. Na kolo je bil privezan velik zavoj, v katerem je bilo za okrog 25.000 Din razglednic. — Iz Kajničeve gostilne na Sv. Petra cesti je neznan uzmovčič odnesel I. Habjanu 95 Din vreden dežnik.

○ **Sladoledarji.** S prihajajočim poletjem so se pričeli množiti na cesti tudi sladoledarji. Policija ima z njimi mnogo sitnosti, ker ne upoštevajo, zlasti Bosanci, higijenskih predpisov. Te dni je policiji ovađenih več sladoledarjev.

○ **Karambol.** Radi obnavljanja tlaka je del Dunajske ceste pred gostilno pri Šestici zaprt. Mlekarica Mici Avšičeva iz Kleč pri Ljubljani je pripeljala 50 l mleka v mesto. Da si skrajša pot je hotela zavoziti z vozičkom po tiru mestne cestne železnice. V istem trenutku pa je pridrvel tramvaj in prevrnil mlekarici voz. Skoro vse mleko se je razlilo po tleh. Mlekarica, ki je ostala le sredi nepoškodovana, trpi 150 Din škode.

○ **Najlepša izbira kravat, ženskih in moških nogavic, ovratnikov, naramnic, vezanin itd.** pri Francu Pavlinu, Gradišče 3.

Za botre in birmance

obleke lastnega izdelka
po najnižjih cenah

JOSIP ROJINA, LJUBLJANA

Maribor

□ **Nedeljske prireditve** je večinoma motil nenaden dež, ki se je vsul popoldan. Zjutraj na vse zgodaj so hitele cele množice izletnikov na Pohorje, ki so se zvečer vračali premočeni do kože. Dirka na Teznu se je vršila le deloma, ter je bila radi premočene proge prekinjena. Na dirko je prišlo mnogo gostov iz Slovenije in Hrvaške, tudi Mariborčani so hiteli na dirkališče, a dež je onemogočil celo prireditve. Tembolj pa je uspel predstava Marijinih družbenic iz stolne župnije. Dvorana Zadrugne gospodarske banke je bila popolnoma razprodana.

□ **Ljudski oder.** Danes zvečer ob pol 2 se bo vršil redni tedenski sestanek Ljudskega odra, ki je za vse članstvo strogo obvezen.

□ **Akademski kongregacija.** V sredo dne 25. t. m. se bo vršil običajni sestanek akademski kongregacije. Zberimo se polno številno!

□ **Obrtna zadruga mesarjev** in prekajevalec je imenovala, kakor smo že poročali svojega prejšnjega načelnika g. Franca Hohneca svojim častnim načelnikom, njegovega prednika, g. Otona Polegega starejšega pa svojim častnim članom. Dne 19. majnika 1927 zvečer se je vršil v dvorani hotela »Halbwild« v Mariboru na čast obema slavljenčema častni večer, na katerem je izročil sedanji zadrugi načelnik g. Roman Brezočnik obema slavljenčema častne diplome. Slavnostni večer je bil dobro obiskan in se je istega udeležil tudi župan mesta Maribor in predsednik oblasne skupščine g. dr. Josip Leskovar in narodni poslanec g. Franjo Zebot ter številni tovariši in prijatelji slavljenčev.

□ **Nevarna poškodba radi drvenja z motoklalom.** Dne 20. t. m. je drvel neki mariborski motoklalist z vso naglico po cesti, ki vodi iz Maribora proti St. Janžu na Dravskem polju. Pred St. Janžom se je igrala ob cesti triletna Jančičeva hčerka. Radi premočene brzine motoklala je letel na cesto nasipani gramoz na vse strani. En tak kamen je priletel tudi Jančičevi hčerki v oko in ga poškodoval tako nevarno, da so morali prepeljati otroka v mariborsko splošno bolnišnico.

□ **V smrti radi brezposelnosti.** V nedeljo se je poskušala zastrupiti 26 letna služkinja Antonija P. iz Razlagove ulice. Poklican je bil

še pravočasno rešilni oddelek, ki jo je prepeljal v bolnišnico, kjer se je posrečilo dekletu rešiti življenje. Vzrok samomora je najbrž brezposelnost.

□ **Avto si je izposodil.** V soboto, 21. t. m. se je vozil neki mariborski odvetnik s svojim avtomobilom po mestu ter se naposled ustavil pred kavarno Central. Pustil je avto pred kavarno ter šel notri na običajno partijo kart. Ko se je čez nekaj časa hotel zopet odpeljati, je ves začuden opazil, da je med tem časom, ko je kvariral, izginil njegov avtomobil. Pohitel je takoj na policijski komisariat, kjer je dogodek naznanil. Policija je telefonirala v Dravograd in št. Ilj obmejnimi stražam, da ustavijo ukradeni avtomobil. Kmalu nato pa se je odvetnikov avto zopet nenadoma pojavil pred kavarno. Neki odvetnikov prijatelj, Dr. si je dovolil »špase«, izposodil si je tuj avto ter se vozil z njim po mariborski okolici.

□ **Mladi tatovi koles.** V soboto je neki gospod opazil mladega fanta, vozečega se na kolesu ki je bilo pred nekaj tedni ukradenno. Dal je dečka takoj aretirati in na policiji so kmalu spoznali, da jim je prišel v roke nevaren kolesarski tat. Fant, ki ima komaj 15 let, je izdal še svojega 16 letnega tovariša, s katerim sta ukradla skupno tri kolesa in sicer enega na hodniku frančiškanskega samostana, drugega na Aleksandrovi cesti pred hišo št. 12 in tretjega pred palačo Pokojniškega zavoda. Dve kolesi sta prodala nekemu krojaču za skupno 50 Din. Tudi tega krojača je policija aretirala in izkazal se je kot star prikrivač, ki je kupoval ukradeni robo od tatov. Mlade fante je sam vzpodbujal k raznim tatvinam.

□ **Prepeljava in smrtni slučaj.** V Ljubljani je umrla Antonija Sars, soproga železničarja. Pokojno Antonijo bodo prepeljali iz Ljubljane na pokopališče v Kamnico pri Mariboru. — V mariborski bolnišnici je umrl na zastropljenju krvi Rabič Josip, ki bo pokopan na pokopališču na Pobrežju.

□ **Društvo stanovanjskih najemnikov** za Maribor in bližnjo okolico sklicuje za danes 24. maja anketo glede stanovanjskega zakona ob 20. uri v malo dvorano Narodnega doma.

Celje

□ **Združitev napredne fronte.** Pod tem naslovom priobčuje sobotna »Nova doba« uvodnik, ki je ena sama pobožna želja, da bi pač zavladala v »naprednih« vrstah večja sloga in enotnost. Stara pesem je to, ki jo je svoj čas intoniral že g. Kukovec, ki pa je to Sisifovo delo raje pustil, kot da bi čakal na razočaranje. Letos je SDS pričela vočigled »dilci«, na kateri je obsedela, zopet s to obrabljeno lajno moledovati za obupen nastop »naprednih« ljudi in je menda verjela, da se bo Belgrad silne vojske »naprednega bloka« ustrašil tako, da bo na mah izročil Zerjavu ministrsko legitimacijo in skrahiranim demokratskim gospodarskim organizacijam pomagal na noge. Nič tega se ni zgodilo in kar razumeti ne moremo, da pripadja sedaj »Nova doba« s to oguljeno melodijo. Pa vendar še niso kisle kumarice zlezle »Novi dobi« v možgane! Ali pa morda hoče odnesti rekord v priobčevanju stvari, ki jim manjka aktualnost? Najbrž naj bi ta »združitev napredne fronte« pokrila razpoke v demokratskih vrstah, ki se zadnji čas tako nesrečno množe, da bo cela SDS, ako ne zleze kmalu v vlado, ena sama velika razpoka, v kateri bodo lahko razne struje »združenih in enotnih« demokratov »hvatale maglu«.

□ **Smarni govori v opatiški cerkvi** govori danes v torek 24. maja preč. g. profesor Jožef Kardinar.

Umrl so v Celju: Dne 14. maja Alojzij Jugovnik, delavec iz Gotovelj št. 10, star 52 let. — Dne 15. maja Marija Belaj, posestnica iz Pečovnika št. 28, stara 67 let. — Dne 16. maja Franc Gaberšek, prevzikanec iz Ostrožnega št. 67, star 74 let. — Dne 18. maja Amalija Bračun, bč. dninarica iz Huma na Sutli, stara 15 let. — Dne 19. maja Anton Breclj, dninar na Tolstem vrhu, star 60 let; Ana Krajnc, zasebnica, zavodna št. 92, stara 74 let; Marija Kodelja, žena skladiščnika v Celju, stara 70 let. — Dne 20. maja Marija Grudnik, delavka v Celju, stara 31 let.

Nočno lekarniško službo vrši ta teden do 27. maja lekarna »Pri Križu« v Cankarjevi ulici.

Medmestna nogometna tekma. Na igrišču Athletic SK pri »Skalni kleti« se je vršila v nedeljo ob štirih popoldne medmestna nogometna tekma med prvaki Maribora in Celja.

□ **Vlom v stanovanje.** V soboto popoldne je neznan storilec vlomil v stanovanje hišne posestnice Julijane Bajde, Ljubljanska cesta št. 27, ko je bila ona odsotna. Odprl je predal pošilne mize in odnesel iz njega Din 400—500, dočim se drugih vrednostnih stvari, ki so bile v predalu, ni dotaknil. Dišal mu je očividno le denar, ker je mož predal temeljito prebrskal. Svoje vizitke v predalu ni pustil in ima policija skrbi z iskanjem.

□ **Porod v bedi in osamljenosti.** V nedeljo zjutraj okoli šestih je službojoči stražnik opazil pod tkzv. Rakuševim kozoleom ob Savinji (med potokom Ložnico in vilo Savinjski dvor) blede in popolnoma onemogočeno žensko, ki je stražniku izpovedala, da je tekotom noči brez vsake pomoči in srečno porodila nezakonsko dete moškega spola. Ob ženski se je nahajal 6 letni nezakonski sin Pepček, zavrt v ruto. Žena se piše Ana Dimec, je stara 30 let, pristojna v občino Višnjavca, po poklicu pa delavka brez posla. Onemogočeno in izčrpano žensko so z obema otrokoma vred prepeljali v bolnico.

Ptuj

□ **Iz občinske seje dne 21. maja.** Zupan poroča, da je grajski most na cesti do železniškega postaje železniška uprava sedaj popravila. Ukrenjeno je tudi, da izvede železniška uprava nujno regulacijo Grajene pod mostom. Ker računski zaključki še niso izgotovljeni, bo sledilo poročilo o njih na prihodnji seji. Zupan je zastopal mesto na kongresa avtonomnih mest v Zagrebu od 7—9.

maja. Pri ljubljanski Mestni hranilnici je zaprosila občina za posojilo v stavne svrhe. Za nameravani čipkarski tečaj je pripravljena občina prepustiti brezplačno potrebne prostore, stroške za kurjavo in razsvetljavo pa naj prevzame okrajni zastop. Ljupovški Antonu, ki je zaprosil za koncesijo perločnega prevažanja oseb Maribor—Sv. Peter—Ptuj, se prizna krajevna potreba. Točka o sklepanju ev. nakupa dominikanske vojašnice se na predlog dr. Dermeveca preloži za tajno sejo. Ani Muzeitig, upravitelji Dijaškega doma, se prizna pokojnina mesečnih 300 Din in sicer od 1. januarja 1927 dalje. Pri slučajnostih prečita župan pritožbo mizarske zadruge, češ da izvršuje občina mizarska dela tudi za privatnike. Razvije se debata, v katero posežejo dr. Dermevc, Segula, Spružina in Dobias. Na predlog slednjega se sklene odstopiti zadevo gospodarskemu odseku v polzvedbo, ako in v koliko je pritožba osnovana.

□ **Ljutomerska cesta.** Stanovaleci ob tej cesti imajo v sedanjem času priliko požirati cele oblake prahu, ki se dvigajo na tej zelo prometni cesti. Prosimo mestno upravo, da izvede tudi škropljenje te ceste.

□ **Železni most.** Na cesti Ptuj—Podvinca se bo zgradil železni most preko Rogoznice pri gostilni Kosl. To bo edini most te vrste v ptujskem okraju.

□ **Osebnost.** V tukajšnjih športnih krogih dobro poznani in priljubljeni podpornik D. Skoko je službeno premeščen v Kraljevo.

Vič

Nov most na Tržaški cesti? Okrajno gavarstvo za ljubljansko okolico je razposlalo na županstva vprašalne pole, z zahtevo, da se navedejo vsi event. vzroki lanske katastrofalne poplave. Mi opozarjamo samo na državni most Tržaška cesta na Glincah, ki je bil v veliki meri odnosa glavna ovira, da voda ni imela odloka ter da je bila Nova vas in Tržaška cesta do mlitnice pod vodo. Apeliramo na meročajne kroge, da napravijo še v teku tega leta nov večji most, ker je tudi denar že nakazan odnosno predviden kredit za napravo novega mostu. Upamo, da je ta denar za most še na razpolago, ter opozarjamo na ta most tudi naše gosp. poslane.

Nova pešpot iz Rožne doline v Novo vas je prehodna tudi v slabem vremenu in nekoliko večji vodi, ter je s to potjo ustrezno vsem občanom. Da se odpravi ob tej pešpoti tudi nek nedostatek, opozarjamo zdravstveni odsek naše občine, da napravi sam ali poletom zdravstvenega referenta pri pri okrajnem glavarstvu korake, da se kanal, ki donša v Glinčico nesamo iz dvorišča Knezovih hiš, nemudoma zasuje. Kanal osobito poleti neznosno smrdi ter je v nadlego prebivalcem prebivalcem v bližnjih hišah. Mnenja smo, da naj bi tudi gosp. Knez napravil primerne greznice kot jih imajo drugi hišni posestniki.

□ **Občinske volitve:** Občinske volitve za našo občino so razpisane za nedeljo dne 8. avgusta.

□ **Stavbno gibanje** je precej živahno. Na koloniji »Stan in Doma« v Novi vasi bodo začeli tekot tedna zidati prve hiše.

Jesenice

Proslava majske deklaracije. Podružnica Jugoslovanske deklaracije na Jesenicah proslavi ob sodelovanju vseh kulturnih društev deseto obletnico majske deklaracije v kar največjem obsegu in najsvetlejši. V soboto, dne 28. maja 1927, gre manifestacijski obhod z bakljami izpred koločnega dvorja skozi Jesenice do občinske hiše, kjer ga pozdravi župan trga Jesenice, potem pa skozi Savo zopet nazaj na koločev. V sprejedu bosta dve godbi in združeni pevski zbori jeseniški; nadalje telovadna društva in gasilci v kroju itd. Začetek ob pol 9. uri. V nedeljo, 29. maja dopoldne bo cvetlični dan v prid Jugoslovanske matice; prodajale se bodo tudi deklaracijske diplome in razglednice; ob 11. uri pred koločevom promena koncert; nato nastop združenih pevskih zborov in slavnostni govori. Odbor podružnice J. M. prosi hišne posestnike, da izobesijo že na predvečer zastave, vse sodelujoče pa, da se v vsem pokoravajo navodilom rediteljev.

Novo mesto

Podružnica Jugoslovanske matice v Novem mestu bo praznovala desetletnico majske deklaracije kar najsvetlejši. Kako je tudi ne bi; saj je spomin na največji dogodek v naši zgodovini sploh, na naše osvobodjenje. Ta spomin na lepi čas majske deklaracije, ki nas je navdala z novimi upi in močmi, ne sme pobledeti in mrkniti. Vedno znova oživljeni nas mora bodriti k nadaljnjemu delu za naš narod. V ta namen bo 28. t. m. ob 20. uri v Narodnem domu akademija s petjem, telovadbo, govorom in živo sliko. 29. t. m. ob 10. pa bo sprejeto izpred Bučove vile v Kandiji po Novem mestu do okrajnega glavarstva in potem nazaj na trg Kraljeviča Petra, kjer bodo pozdravi in govor. V sprejedu bo vsa naša šolska mladina, vsa naša društva, naši uradi in drugo prebivalstvo. Novomeščani in okolčani! Pokažite oba dneva, da ste še vedno taki vneti za pravice svojega naroda, kakor ste bili pred 10 leti! Zato pa pridite slaviti vsi deseto obletnico našega preerojenja! Okrasite pa tudi svoje hiše z zastavami in cvetjem!

□ **Automatska tehnična Jugoslovanske matice.** Na peronu jeseniškega koločevora postavi Jugoslov. matica avtomatsko tehnično za osebe. Prosimo potujoče občinstvo in tudi domačine, da se je prav pridno poslužujejo, ker gre čisti dobiček v korist Jugoslovanske matice.

Cjubiljansko gledališče

DRAMA.

Torek, 24. maja: Zaprtlo.
Sreda, 25. maja: MNOGO HRUPA ZA NIČ. Red D.
Četrtek, 26. maja ob 15. uri pop.: TRIGLAVSKA BAJKA. Mladinska predstava po enotnih cenah.

Drugo gostovanje berlinskih igralcev.

KURT GOETZ: INGEBORG.

Komedija v treh dejanjih.

Mislím, da govorim iz srca večine nedeljskih časticev berlinskih gostov, če povem, da bi bili želeli, da so nam podali igro, ki bolje reprezentira nemško gledališko kulturo, kot jo Ingeborg. Ne vemo tudi, čemu ni prišla na spored Wedekindova »Musike«. Vsebinsko je Ingeborgova pitka komedija iz zelo obrabljene snovi, ki se pač razvija v mestoma dobrem konverzijskem dialogu, v veliki meri pa prevladuje igranje s pozornimi dovpti in nazadnje pride še prisiljena kabaretna komika. Skratka, to je komedija blazirane družbe, ki bi bila v razširjenem obsegu dobra igra za modno revijo, v kateri bi nastopil mlad ljubimec, solidni resni gospod, mlada dama z mnogimi toaletami in nazadnje sportna dama, ki se ukvarja tudi s filozofijo. Nazadnje revijo bi si tudi ne preveč iznajdljiv režiser lahko dopolnil. Snov in vsebina pa, ki bi modno občinstvo, nesprejemljivo za resno življenje zanimala, je ta, da mlada žena išče ljubezni pri tujem mlademu možu, ne da bi si pri tem upala tvegati z



imajo radi Kalodont. Ta zobna krema čisti temeljito in varuje zobe. Umivajte radi tega svoje zobe zjutraj in zvečer, ker to je pravo negovanje zob, to je zdravje!

Navadite svoje otroke na

**SARGOV
KALODONT**

njim vsaj junaško dogodivščino in zbežala z njim, ampak hoče imeti tudi vse udobnosti, ki jih ji nudi premožni mož. Nazadnje vendar potegne oblatvaljočega se gosta za seboj, ki varu svojega gostitelja. — To družabno ljubavno neduhovito pikantnost in nedramatično kabaretno koserijo, zgolj artistično kombinirano in izglajeno naneseno so podali Berlinčani z izredno izdelano igro, ki bi zaslužila boljšega predmeta. Gladkemu stilu igre so sledili s posebno lahkoto, z nenavadno zgovornostjo in so skoraj koketirali z igro. Njihov igranje je bila topot rafinirano izglajena tehnika, ki sicer ne pozna nobenih globlin in se jih tudi ogiblje, vendar je v svoji smeri cela — dovršeno znanje je. Niti enkrat ne ugrizne v srce, niti enega občutja ne pričara (tudi pri Bobrovem kožuhu ga niso), vse je iz misli storjeno in izglajeno, kakor da je resna igra, in vendar je premalo za umetnost, kakršna naj bi morala biti. To velja za igro in igranje. Gdč. Hertha Russ, ki je igrala naslovno vlogo, je pokazala izreden temperament, dočim je v Bobrovem kožuhu v vlogi starejše hčere igro raztezala s preširokim označevanjem, se je kot Ingeborg živo prelivala iz situacije v situacijo, vsako napolnila z nebrojnimi nijansami glasu in mimike, in bila kljub neljubi igri izredno simpatična. Za njo ostane živ spomin. Njej ob stran je moglo postaviti plemenito igro g. dr. Hansa Brockmanna kot mladega gosta Petra; tudi g. Weinmann je kot soprog in znanstvenik podal visoko igro. Značilna podoba — skoraj bolj za narejeno igro samo — je bila napol burška filozofka Ottilie gdč. Lormove; nedosežen sluga je bil g. Nunberg, ki nas v Bobrovem kožuhu ni popolnoma pridobil. Skratka, igra je bila dokument, kaj zmora trdna tehnična izvežbanost in živ gledališki čut, dasi nekaterih prizorov tretjega dejanja ne moremo priznati za fine, zlasti ne kabaretnih poskolov tik pred rampo. V splošnem pa ob tem gostovanju lahko povemo, da bi tudi naši igralci z večjim in globljim studijem mogli doseči podobno višino. — F. K.

Mariborsko gledališče

Torek, 24. maja ob 20. uri: IGRA V GRADU. — Ab C. Premijera.
Sreda, 25. maja ob 20: RIGOLETTO» Ab. B. Kuponi
Navadne operne cene.
Četrtek, 26. maja ob 20: PRI BELEM KONJČKU». Kuponi.

Sport

NEDELJSKI SPORT.

Sportne prireditve pretekle nedelje v Ljubljani so zelo trpele vsled deževnega vremena. Prizadeto so bile predvsem kolesarske cestne dirke ASK Primorja ter lahkoatletski meeting SK Ilirija. Nogometna pokalna tekma med Ilirijo in Primorjem se je odigrala in je bila prav dobro obiskana, čeprav je pred in med tekmo hudo deževalo. Rezultati so sledeči:

Nogomet: pokalni semifinali Ilirija:Primorje 3:1; prvenstvena Slavija:Panonija 3:0; ker Panonija ni nastopila; v nadomestilo odigrana prijateljska tekma Slavija:Hermes komb. 4:0; Reka:Ilirija jun. 6:3. V soboto odigrana ponovna prvenstvena tekma Ilirija:Hermes je končala z 2:1 za Ilirijo. — Mariborski rezultati: SK Maribor:Čakovski SK 0:3 (odigrano v Čakovcu); Merkur:Svoboda 11:1. — V Celju se je morala medmestna tekma Celje:Maribor v 25 minutih vsled dežja prekiniti ob stanju 0:0. — V Zagrebu sta se vršili dve prvenstveni tekmi. Gradjsani je zmagal nad Croatia ob dobri igri s 3:0, HASK je porazil prvaka province SK Kraljčnika iz Banjeluke kar z 11:0. — V Belgradu sta igrala v prvenstvu Jugoslavija in Jedinstvo neodločeno 1:1. — Egipski team Arsenal, ki se nahaja te dni na evropski turneji, je imel v Pragi slab start: proti Slaviji je izgubil z 2:5, proti Sparti celo z 2:10. — V Parizu je končana meddržavna tekma Francija:Španija z zmago Španije v razmerju 4:1. — Dunajski Sportklub je zmagal v Gradnem nad GAK in Sturmom z 2:0, v soboto nad prvim, v nedeljo nad drugim.

Tenis. V tekmovalju za slavni Davisov pokal so se absolvirala v Zagrebu v soboto in nedeljo tri srečanja med jugoslovanskim in indijskim teamom. Stanje je do sedaj 3:0 za Indijo. Dunggjerski je izgubil proti Prasadi 2:6, 5:7 in 2:6. Balas proti dr. Fizeju 4:6, 2:6, 1:6, tudi double Dunggjerski—Balas:Prasada—Fizee je končal z zmago Indijcev v razmerju 6:1, 6:2 in 6:4. V partiji Popović:Fizee, ki je bila vsled dežja prekinjena, vodi Popović s 3:6, 6:0, 2:1.

Hazena. Prvenstvena tekma med ljubljanskim Primorjem in družino Mure y Murski Soboti se je

zaključila z visoko zmago Mure v razmerju 20:10. — Tekma Ilirija:Atena je bila odgođena.

Kolesarstvo. Od obširnega programa kolesarskih dirk ASK Primorja sta se mogli absolvirati le dve točki, ostale je onemogočil dež. Vozilo se je na progi Ljubljana—Domžale—Blagovica in nazaj. Glavna dirka (cela proga 60 km): 1. Djordjević Fr. (Sava) 2 uri 6 min. 55 sek., 2. Prodan (Sava), 3. Meze (Ilirija), 4. Pele (Ilirija). — Dirka juniorjev Ljubljana—Domžale—Ljubljana 25 km km: 1. Stepančić (Sava) v 48 min. 47 sek., 2. Cihlař (Primorje), 3. Goltes (Ilirija).

Lahkoatletske rezultate meetinga SK Ilirija še priobčimo obenem z obširnejšim poročilom o važnejših prireditvah.

PRIHODNJE NOGOMETNE TEKME V LJUBLJANI.
26. t. m. Finale za pokal LNP. — 29. t. m. državno prvenstvo Ilirija:Gradjsanski.

Na praznik 26. t. m. se odigra finale za prehodni pokal Ljubljanske nogometne Podzveze. Za finale sta se kvalificirala celjski Atletik SK in SK Ilirija; v semifinalu je prvi zmagal nad mariborskim Rapidom z 2:1, drugi v nedeljo nad Primorjem. Prehodni pokal bo prihodnje dni razstavljen v izložbi trgovine Magdić na Aleksandrovi cesti.

V nedeljo, 29. t. m. se odigra 1. kolo državnega prvenstva. V Sarajevu se sestane SASK in belgrajski Jugoslavija, v Osijeku osiješki Hajduk in SAND iz Subotice, v Ljubljani Ilirija in zagrebški Gradjsanski, prvak države za leto 1926-27. — Glasom objave Saveza v večeršnjem »Jutarnjem listu« bi se morala vršiti tekma med Ilirijo in Gradjsanskim že 26. t. m., ker ima Gradjsanski za 29. t. m. baje obvezno pogodbo z egiptskim klubom Arsenal. Zadnja beseda o tem še ni izrečena, službena objava saveza je v toliko netočna, da Ilirija in LNP na preložitve termina doslej še nista pristala. Ako bi savez kljub protestu Ilirije vstrajal na tem, da se igra 26. t. m. se termin obeh tekem začenja in se vrši finale za podsavezni pokal 29. t. m.

SPORTNI DOGODKI.

Boj med Avstrijo in Belgijo se je zaključil z zmago Avstrije 4:1 in z istim rezultatom v Parizu tekma Španije in Francije v korist prvi. In spet z istim rezultatom igra češkega kluba Vrsovice v Melbourne v revanši tekmi proti moštvi Avstralije; zmagali so Čehi. Angleški klub New Castle je premagal drugo holandsko moštvo 2:0, klub Burnley pa v Berlinu nemško Tennis Borussia 4:0. Vse štiri goale so zabili v prvem polčasu, v drugem so kazali samo ekshibicijsko igro, in je nasprotni vratar lahko počival. Vratar Egipčanov v Pragi je pa zakrivil občutni poraz Arsenalu iz Kaire proti Sparti 2:10; sicer so bili na igrišču samem Egipčani skoraj taki kot Čehi. Slavija jih je pa premagala 5:2.

Rešetanje v borbi za Davisov pokal se hitro nadaljuje; Jugoslavijo je prerečevala Indija, Poljsko Belgija in nastopi sedaj v Pragi proti Čehom, Švico Južna Afrika in se bori 25. in 27. t. m. v Berlinu proti Nemcem. — V boju Francije in Amerike sta Borotra in Brugnon kot par premagala Hunterja in Tildena.

Na lahkoatletske ženske tekme, ki se vršijo v Pragi 28. in 29. t. m., bodo poslali Nemci najboljšo svoje zastopnice in je pričakovati prav lepih uspehov. Nič posebno prvovrstni pa niso bili rezultati na meetingu Slavije v Pragi: skok v višino 1.70 m, tek 800 metrov 2:07, 100 metrov 11.6, diskos 37.06, kroglja 13.07. — Francoz Vauthier je skočil ob palici 3.80 m visoko, Anglež Hodge je tekel 100 y v 9.9 in 220 y v 22.6, Avstralec R. Rose je v teku na 3 milje zboljšal avstralski rekord na 14:29.2.

90.7 kg je bil težek Sharkey in 86.2 kg Maloney, ko sta stopila v Newyorku v »ring«. 40.000 gledavcev je plačalo 300.000 dolarjev vstopnine. Izredno hiter je bil konec, v 5. rundi je bilo vse pri kraju. Ze v 4. rundi je bil Maloney čisto »groggy«, kar opotekal se je; v 5. rundi se je sodniku zasmilil, ni več mogel stati na nogah, in sodnik je razsodil: Maloney k. o. Sharkey se bori v juliju z Dempseyem in zmagovalce v tem boju v septembru s Tunneyem. Sedaj pa nekaj posebnega: Preden se je boj pričel, se je zaznalo, da odhaja Lindbergh z aeroplanom v Evropo. Sodnik je gledavce pozval, naj vstanejo in naj opravijo tiho molitev za srečen uspeh poleta. In 40.000 ljudi je stojalo molilo in prosilo, naj se Lindberghu polet posreči.

In se mu je. Iz Newyorka v Pariz je letel 33 ur in 31 minut, v Parizu ga je pričakovalo 150.000 ljudi z mešanimi čustvi: Kje je Nungesser in Coll? V morju pokopana. Lindbergh je postal v 33 urah bogat. Brzojavno mu je neki Amerikaneec ponudil vsakdanje plačo 25.000 dolarjev, če stopi v varietetu vsak večer za 10 minut na oder itd. Natančno poročilo o poletu bomo še priobčili.

V 33 urah iz Newyorka v Pariz.

LINDBERGH SREČNO PRISTAL V PARIZU. — VELICASTEN SPREJEM.

v Pariz, 22. maja. V soboto zvečer ob 10. uri 22 minut je ameriški letalec Lindbergh srečno izvršil svoj polet iz Newyorka v Pariz in po 33 urah 37 minutah vožnje pristal na pariškem aerodromu Le Bourget. Stotisočglava množica ga je pričakovala na letališču in naval na letalca in njegov aparat je bil tolikšen, da je policija komaj ubranila aeroplan pred popolnim oropanjem, ker so množice, od navdušenja vse iz sebe, lomile posamezne lesene kose aeroplana. Lindbergh je zapustil zrakoplov na videz popolnoma telesno svež in začudenje množice je bilo tem večje, ker je izstopil v navadni civilni obleki s slannikom na glavi. Prvi ga je pozdravil ameriški poslanik Hervich, nato pa zastopniki francoske vlade in zrakoplovskih oblasti. Takoj po slovesnem sprejemu se je podal z avtomobilom v hotel. Ko so spravili zrakoplov v hangar, so ugotovili, da je v aparatu samo še 18 litrov bencina, torej zaloga, ki bi zadostovala le še za kakih 60 km poleta.

v Pariz, 22. maja. Lindbergh je pripovedoval po svojem prihodu o poletu sledeče: Čeprav sem dobil pred odhodom uradna poročila, da so zračne razmere zelo ugodne, sem že v oddaljenosti 1000 milj prišel v dež. Bilo je naravnost neznosno. Skušal sem se dvigniti nad oblake. Toda čeprav sem bil včasih 10.000 čevljev nad morsko gladino in sem se zopet spustil nižje, vendar nisem mogel dobiti lepega vremena. Tekom celega dneva nisem opazil prav nobene ladje. Tekom nočnega leta sem zapazil sicer luči nekega parnika, toda to ni bilo dovolj, da bi se bil mogel orientirati. Neznosno sem truden, ker sem razen vode užival samo še kofein in druga živce razburjajoča sredstva, katera sem imel s seboj. Neznosno sem bil žejen ob mojem prihodu. O uspehu poleta sem bil prepričan, ko sem dospel nad irsko obalo.

v Pariz, 22. maja. Lindbergh, ki je v svojem hotelu še vedno predmet neprestanih frenetičnih ovacij, je obiskal v nedeljo opoldne mater ponesrečenega francoskega letalca Nungesserja in ji v imenu ameriškega ljudstva izrekel iskreno sožalje.

v Newyork, 23. maja. (Izv.) Vse ameriško časopisje proslavlja Lindbergha in slavi njegove uspehe in v dolgih člankih prinaša vse podrobnosti o njegovem poletu in o navdušenem sprejemu v Evropi. V Sant Louisu, kjer so financirali njegovo podjetje, so vse loko-

motive skozi pol ure oddajale signale, zvonovi v katedrali so zvonili. Uredništvo »Times« je dobilo tekom dneva 10.000 telefonskih vprašanj. Od vseh strani prihajajo za drznega letalca preštevne brzojavke. Lindbergha imenujejo Kristofa Kolumba v zračnem prometu. Lastnik Roksi-gledališča je Lindberghu brzojavno ponudil tedenski engagement 25.000 dolarjev, ako se bo hotel v njegovem varieteu vsak večer za 10 minut pokazati publiku.

Charles Lindbergh je bil rojen v Detroit in je po očetovi strani švedskega rodu. Univerzo je obiskoval v Winsconsin, pozneje pa je z lepim uspehom dovršil vojaški pilotski tečaj. Dalje časa je bil poštni letalec na progi Chicago in St. Louis. Letalo, s katerim je preletel Ocean, je bilo dogotovljeno šele pred 14 dnevi in prvi svoj polet v njem je izvršil od St. Diego preko St. Louis v Newyork. Letalo je zgrajeno tako, da more pilot videti v globino samo z desne in z leve strani, za pogled pred seboj pa se mora posluževati periskopa. Brez vsakega spremljevalca je moral vztrajati v svojem ozkem prostoru nad 36 ur. Niti minute ni smel svojega pogleda odvrniti od krmila, preizkušnja moči, ki zahteva celega moža. Ves čas ni imel časa za odpočitek, kar zahteva od človeka izrednih telesnih in duševnih sposobnosti.

v Pariz, 23. maja. (Izv.) Lindbergh je danes dopoldne odšel na letališče Le Bourget, kjer je ogledoval svoj aeroplan, katerega so množice ob sprejemu precej poškodovale. — Opoldne ga je sprejel predsednik francoske republike Doumergue. Popoldne je letalec v ameriškem poslanstvu sprejel več obiskov, med drugim tudi francoskega poslanika v Washingtonu, Claudena, generala Pershinga in znanega angleškega letalca Allan Cobhama, ki je povabil Lindbergha na poset v Anglijo. Neprestano prihajajo na Lindbergha brzojavke s čestitkami in številne brzojavne ponudbe. Tako je neka ameriška kino-družba obljubila za osemnedevni engagement 100.000 dolarjev, ravnatelj družbe Goldwin je istotako ponudil znatno vsoto. Iz Berlina je prejel ponudbo, v kateri mu za kratek čas ponujajo vsoto 20.000 dolarjev. Ob 6 je sprejel Lindbergha ministriški predsednik Poincaré. V sredo popoldne pa bo letalec posetil v spremstvu ameriškega poslanika francoski parlament. V četrtek mu priredi pariška občina slavnosten banket.

Ta dim in blisk je moral nastati, kakor to pripovedujejo priče Cvirn in Gulin, samo radi udarca projektilov vojaške puške ob omet in kamen. Priča dr. Somrek pa potrdi, da je semenišče zidano iz kamna. Priče Cvirn, Gulin in dr. Somrek izjavljajo, da so, ko se je zid semenišča po dogodkih pregledal, po okrušenem zidu ugotovil 8 udarcev od puškinih projektilov, dočim se je en projektil, ki je prestrelil zaprto okno, našel v knjižnici, zaril v neki knjižki.

Dim in blisk, ki so ga povzročili projektili, oddani od smeri magistrata, so zadostovali, da je eden ali drugi iz množice vzkliknil, da se strelja iz semenišča, in to iz strahu ali zlobe, in da je potem v to verovala cela razburjena masa, da je vse to, kar je v tistem momentu slišala, tudi videla na lastne oči in kasneje vse to reproducirala v bujnih obriših naprej kot svoje.

Ravno ta dogodek bi se lahko postavil kot tipičen primer psihoze mas.

Tako so tudi izpovedale priče toženčeve kot del tiste mase pred sodiščem, v dobri veri, da so one vse to videli in slišale, v čemur so bile podkrepljene po pisanju nemškega in tudi inozemskega časopisja, kakor tudi »Volkstimme« kot njihovega strankarskega glasila.

Iz tega vidika se zlasti lahko analizira pričevanje Jekla, ki očita na shodu v Radvanju narodnemu poslancu Franju Zebotu: »Vaši mašniki so streljali iz semenišča in to je res, kar je pisala »Volkstimme«, kakor to potrjujejo priče Kores in Potocnik. Jekl ne pravi, da je on sam videl strele, kar bi sigurno rekel, ako bi bil govoril na podlagi svoje lastne percepcije, nasprotno, on polaga večjo važnost na pisanje lista, to je na tiskano besedo kot na lastno opazovanje.

Pričevanje istega Jekla je pa že samo na sebi sumljivo tudi radi tega, ker trdi, da je spremljal nekega majorja kot korporal na glavarstvo, dočim je po izpovedi takratnega komandanta mesta priče podpolkovnika Cvirna popolnoma izključeno, da bi se bil dne 27. I. 1919 nahajal v Mariboru v službi major, kateremu Jekl ne ve imena in to radi tega, ker so tedaj bili v Mariboru v službi le štabni oficirji. Škrabar, Vauptič, Jurkovič, Poljanec, Poš in še dva v vojni realki, ki pa ob kritičnem času nista bila v mestu.

Cerkveni vestnik

Kongregacija za gospe pri sv. Jožetu ima danes ob priliki svojega glavnega praznika ob 5 pop. slovesen shod. — Polnoštevilo!

Glasba

Pevski zbor Glasbene Matice. V torek 24. t. m. se vrši ob 8 zvečer skupna vaja mešanega zbora. Važni pogovori! Udeležba za vse obvezna! Odbor.

Turistika

Odbor TK Skala obvešča članstvo, da se prvotno na praznik dne 26. maja določen skupni izlet na Vojško vrši v nedeljo dne 29. maja. Odhod iz Ljubljane v soboto ob 18.55. Polovična vožnja mogoča le na podlagi potrdil, ki jih izdaja SPD.

Naznanila

Slovensko filatelistično društvo Ljubljana ima svoj redni letni občni zbor v sredo, dne 25. maja ob 20. uri v restavraciji »Hotel Slon« z obligatnim dnevnim redom: udeležba članstva obvezna.

Podpirajte naše dijake.

Sanacija Slovenske banke.

Ze 10. t. m. smo natančneje poročali o načinu, kako bo likvidirala Slovenska banka in istčasno objavili tudi kratek pregled razvoja tega zavoda.

Danes moremo dati še natančnejše podatke, ki izpopolnjujejo naša takratna izvajanja.

S trenutkom, ko je bilo nad Slavensko banko otvoreno predkonkurzno postopanje, je postal tudi položaj Slovenske banke nevzdržen. Izgubila je vso delniško glavnico (7,5 milij. Din) in še več. Vzrok je bil polom Slavenske in drugo. Upniki bi dobili v slučaju konkurza le 15—20 odstot. seveda šele po dolgotrajnem postopanju, ki bi zelo veliko stalo.

To stanje je ugotovil poseben reviz. odbor, ki je bil v stalnem stiku z odborom upnikov in je dosegel v teku svojega dela zmanjšanje deficita z dogovori z glavnimi upniki: Slavensko, Lj. kreditno in Kred. zavodom.

Načrt sanacije je, kakor smo že poročali, sledeč: mali vlagatelji (do 10.000 Din) dobe vse, ostali vlagatelji in upniki pa 70 odstot. Ker pa se obstoječa aktiva banke — posojila in premičnine — ne dajo hitro vnovčiti, se bo izplačevanje vršilo polagoma. Začelo bi se v obrokih 1. avg., zaključilo pa najkasneje 31. julija 1928.

20. aprila je plenarni sestanek upnikov z glasovi vseh navzočih sklenil pristati na ta načrt in priporočil upnikom, vlagateljem in onim, ki imajo terjatve iz tek. računa, da dovolijo popust 30 odstot., dočim bodo morali oni upniki, ki so prejeli nedovoljeno kritje ali pa so udeleženi pri osporjenih transakcijah popustiti več.

Banka in upniški odbor razpošiljata sedaj upnikom in vlagateljem pozive, da do določ. roka pristanejo s pism. izjavo na poravnavo po zgoraj omenjenih smernicah. Ker mnogi naslovi banki niso znani, zato banka javno pozivlja vse vlagatelje in upnike, da pravočasno pošljejo (saj do konca t. m.) lastnoročno podpisane izjave oz. se osebno javijo do takrat v banki. To je važno, da se prepreči konkurz, ki bi prinesel veliko škodo in gotovo manjšo kvoto. Če upniki tega ne store, bo na obnem zboru 11. junija stavljen predlog za konkurz.

Kakor nadalje zatrjujejo, bo imel upniški odbor vso potrebno kontrolo in kavele za izvedbo poravnave potom porabe vseh obstoječih aktiv banke.

Kaj je z zameno obveznic vojne škode? Z ozrom na več vprašanj, ki smo jih dobili iz občinstva, kaj je pravzaprav z onimi obveznicami, katerih ima jo posestniki manj kot 5 ali pa zaradi različnosti serijskih števil (ker morajo biti številke zaporedne) ne pridejo v poštev za zameno, poročamo, da zamenjava ni obvezna, ker če bi bila obvezna, bi pomenila praktično razlastitev posestnikov manjšega (od 5) števila komadov. Torej ni nakake domneve, da bi se ta zamenjava izvršila obvezno, ker je sedaj nemogoče. Ta nova odredba bo služila v prvi vrsti za olajšavo borznega prometa, nikakor pa ni v interesu široke publike, ki si kupuje več po številkah in serijskih različnih obveznic, da pač z večjo gotovostjo računa na kako možnost, da zadene kakšen dobiček.

Konkurz dunajske podružnice Slavenske banke. V soboto je bil razglašen konkurz dunajske podružnice Slavenske banke. Upravniki mase je dr. E. Kores, javni rok do 15. julija. prvi zbor upnikov 8. junija, pregledovalni narok 29. julija. — Kakor smo že svojasno poročali, se je otvorilo v oktobru lani poravnalno postopanje, ki pa ni moglo biti zaključeno radi odnosa zagrebške centrale. 26. marca letos se je vršil poravnalni narok. Prijavljenih je bilo terjatev za 658.000 šilingov, vendar od teh 518.000 osporjenih. Zastopnik podružnice je izjavil, da bo dobil v teku 1 meseca garancijo kake dunajske velebanke za ponudeno kvoto 50 odst. in poleg tega bo centrala odstopila od svojih terjatev. To pa se ni zgodilo in, ker je centrala v konkurzu, je tudi podružnica.

Ozimina v letu 1926—1927. Poljedelsko ministertvo objavlja podatke o ozimini v letu 1926—27. Posejanih je bilo 1926—27 v celj državi 1.790.000 ha s pšenico (1925—26 1.691.000 ha), z ječmenom 211.000 ha (205.000) in z ržjo 175.000 (166.000) ha. V ljubljanski oblasti je bilo posejanih s pšenico 27.047 (26.991), z ječmenom 8.548 (8.615) in z ržjo 7.111 (7.362) ha; v mariborski pa s pšenico 41.665 (36.635), z ječmenom 8.917 (8.860) in z ržjo 29.239 (25.472) ha. Iz teh podatkov je razvidno, da je posejana površina v celj državi (in tudi v mariborski oblasti) narasla, dočim je ta slučaj v ljubljanski oblasti le za pšenico in tudi to le malenkost. Površina, posejana z ržjo in ječmenom v ljubljanski oblasti pa je celo nazadovala.

Ljubljanski veleposej, razstavna in prodajna reg. zadr. z o. z. ima v prošlorih zveze ind. v zbornici občni zbor dne 8. junija ob pol 11.

Promet belgrajske in ljubljanske borze v delnicah. Pred nedavnim, ko je bila podeljena koncesija za valutno in devizno borzo v Ljubljani, smo čitali v nekem belgrajskem ter nekem zagrebškem listu (po belgrajskem), da pravzaprav nimamo v Ljubljani nič prometa v efektivih. Kako pa stvar izgleda naj povedo oficialni podatki o prometu belgrajske borze z delnicami lani (v »Trg. glasniku«). Promet je znašal v Belgradu lani 9.085.000 Din (brez državnih papirjev, torej samo delnice bank in industrij), v Ljubljani (istotako) pa 9.441.000 Din.

Gradivo za trgovinske pogodbe. Kakor poročajo iz Belgrada, zbira trgovinsko ministertvo material za trgovinske pogodbe od zbornice in drugih gospodarskih korporacij. — Ob tej priliki opozarjamo gospodarske kroge v Sloveniji na važnost tega gradiva. Često smo že slišali opravilne pritožbe, da se naši gosp. krogi premalo zanimajo za tozadevna vprašanja, ki jim jih stavlja zbornica. Potem se pa seveda dogaja, da se pri pogodbah marsikaj zgodi v njih škodo in zaženejo velik krik in dolže ne samo delegacijo, ampak tudi domače korporacije. Krivi pa so seveda sami. Zavedajo naj se, da se s trg. pogodbami dela gospodarska bodočnost države in da je le v njih korist, če sodelujejo pri tem.

Razglas. Direkcija šum v Ljubljani razpisuje v verskozakladnih in državnih gozdih v področju šumske uprave v Bohinjski Bistrici ponovno prodajo lesa, drv in lubja na panju in sicer približno 2845 plm³ porabnega mehkega lesa, potem 130 plm³ mehkih in 9005 pr³ trdih drv in 20 pr³ smrekovega lubja. Na uredpisanem obrazcu spisane do-

nudbe, opremljene s 100 Din kolkom in 10 odstot. vadijem, naj se vlože najkasneje do 11. junija 1927 do 11 dopoldne pri Direkciji šum v Ljubljani, Križanec. Obrazci ponudb in vsa pojasnila se dobe pri Direkciji šum v Ljubljani ali pa pri šumski upravi v Bohinjski Bistrici.

Brezposelnost na Angliškem. 9. maja t. l. je bilo po uradni statistiki v Angliji 988.000 brezposelnih (prejšnji teden 1.022.000 in odgovarja to teden lani 1.376.000). Prvikrat po rudarskem štrajku je padlo število brezposelnih pod milijon. Na predvečer štrajka je bilo brezposelnih 996.000. To je znak, da se položaj v angleški industriji boljša.

Finančna konsolidacija na Japonskem. V četrtek je potekel moratorij na Japonskem. Položaj je čisto miren tako na borzah kakor v trgovini in industriji sploh. Formoska banka je v ponedeljek odprla svoje blagajne in posluje normalno dalje. Vlada ukrepi so dali javnosti zopet zaupanje.

Italijanska meja je strogo zastražena. Meja je italijanska milica strogo zastražila. Ustavljen je ves turistiški promet na obmejni gore. Milica zahteva za turo na obmejno gorovje posebna dovoljenja od prefekture v Gorici; torej ne zadostujejo niti pravkar izdane identitetne izkaznice. Obiski iz mesta v obmejni vasi se tudi silno ovirajo. Nedavno so trije gospodje obiskali prijatelja v Črnenem vrhu in pri njem prenočili; takoj so bili karabinerji za njimi in zahtevali, da se legitimirajo. Jasno je, da obmejno prebivalstvo radi teh ukrepov gospodarsko zelo trpi, ker se je s tem ustavil dotok letoviščarjev, ki prinesejo iz mesta marsikatero lirco. To postopanje je rodilo zopet govorice o vojni nevarnosti, ki le begajo nesrečno ljudstvo.

Borza

Dne 23. maja 1927.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.48—13.51 (13.50), Italija 309.92—311.92 (310), London 276.10—276.90 (276.50 do 276.60), Praga 168.20—169 (168.60), Dunaj 8 do 8.03 (8.015), Curih 10.985—10.965 (10.95).

Curih. Belgrad 9.13 (9.13 den.), Pešta 90.60 bl. (90.60 den.), Berlin 123.17 bl. (123.19 bl.), Italija 28.45 bl. (28.40 den.), London 25.2425 bl. (25.25 den.), Newyork 519.875 bl. (520 den.), Pariz 20.35 bl. (20.36 den.), Praga 15.40 bl. (15.40 den.), Bukarešt 3.14 den. (3.11 den.), Sofija 3.76 den. (3.76), Madrid 91.60 bl. (91.55), Varšava 58 (58 den.), Amsterdam 208.07 (208.10).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.455 Kodanj 189.30, London 34.43, Milan 38.83, Newyork 709.05, Pariz 27.76, Varšava 79.26 — Valute: dolarji 705.80, francoski frank 27.87, lira 38.75, dinar 12.42, češkoslovaška krona 20.97.

Praga. Devize: Lira 184.76, Zagreb 59.23, Pariz 131.50, London 163.32, Newyork 33.61.

VREDNOSTNI PAPIRIJ.

Ljubljana. 7 odstot. invest. posoj. 84.50—85.50, vojna odškodnina 340.50—341.50, zastavni listi 20 do 22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 195—197, Ljublj. kreditna 150 den., Merkantilna 98—100, zaklj. 98, Praštediona 850 den., Kred. zavod 160 do 170, Strojne 80 bl., Trbovlje 495 bl., Vevče 130 den., Slavnba 55—65, Šešir 104 den.

Zagreb. 7 odstot. invest. posoj. 84.75—85, Agrari 51—51.50, vojna odškodnina 345 zaklj., maj 344.50 bl., junij 344—346, Hrv. esk. 96—96.50, Hipobanka 61 zaklj., Jugobanka 93—95, Praštediona 850 zaklj., Ljublj. kreditna 150 den., Šeberana 500 do 505, Slavonija 27—28.50, Trbovlje 480—490, Vevče 180—140.

Dunaj. Don.-savska-jadr. 81.05, Zivno 90.05, Alpine 44.56, Kranjska industrijska 48.50, Trbovlje 60.75, Hrv. esk. 13.75, Levkarn 11.70, Gutmann 37.25, Mundus 169, Slavex 13.50, Slavonija 3.70.

BLAGO.

Ljubljana. Smreka, jelka: hlodi I, II, monte 190—250, brz. drogovi 200—280, bordonali merk. 280—320, trami merk. 220—250, škorote kon. od 16 cm naprej 520—570, — par. od 16 cm naprej 550—590, — podm. od 15 cm 470—530, deske-plohi kon. od 16 cm naprej 470—500, — par. od 16 cm naprej 480—540, — podm. od 15 cm 320—400, madierski 500—560, remeljni 450—560, letve 480 do 500; bukev: deske plohi nar. neobr. 450—500, — nar. ostror. 650—900, — parj. ostror. 800—1150, — parj. neobr. 600—830, testoni 440—500, tavolete 950—1100, remeljni 700—800, letve 600—700, frizi 650—800, hlodi Ia 220—250, — I, IIa 180—200; hrast: hlodi Ia 600—900, — I, IIa 300—450, bordonali 1000—1450, deske-plohi neobr. boules 1300—1500, — neobr. merk. 800—1100, — ostror. (podnice) 900—1300, frizi 900—1300, drva bukova 18—22, hrast 16—19, žel. pragovi 2.60 m, 14×24 bukova 25—32, hrast 45—55, buk oglje 80—95 (100 kg). — Pšenica bač. 75 kg. 2—3 odstot. 365 do 375, ban. 75 kg 2—3 odst. 365—375, ječmen oz. 300—305, let 310—315, oves bački 270—275, bos. or. 250—260, koruza bačka J. 220—230, ban. J. 220 do 230, činkvartir 290—300, ajda dom. sl. p. 390 do 340, moka Ogč 520—540, — Og 520—540, krušna 2 490—500, 5 460—470, 6 430—440, 7 350—360, 8 210 do 220, otrobi dr. 200—210, deb. lusk. 280—230; tendenca: za les neizr., za dež. pridelke neizpremenjena; zaklj.: les 12 vag.

Šah

Šah. klub Triglav — Ljubljanski šahovski klub V soboto dne 21. t. m. se je odigrala v Narodni kavarni prijateljska tekma med šah. klubom Triglav (preje Krakovo-Trnovo) in 2. garnituro ljublj. šahovskega kluba z rezultatom 5:3 v prid Triglava. Ljubljanski šahovski klub je postavil sledeče moštvo: Krek, Oswald, Konč, Bređo, Hribar, Fink, Bezrukov, Hren; moštvo Triglava pa so sestavljali Erker, Vehovec, Pfeifer, Ferfila, Kitek, Kocjan, Kremžar, Rupnik, Borbi, ki je trajala nad 3 ure, je prisostvovalo tudi mnogo nečlanov, ki so z zanimanjem sledili tekmi. Šahovski klub Triglav, na čigar iniciativo se je tekma vršila. Čestitamo k njegovemu uspehu in želimo, da se mu z njegovo delavnostjo posreči zaneti med klubi iskro bojevitosti, da bi imeli čezake priliko prisostvovati šahovskim tekmam, katerih sedaj žal ne moremo v Ljubljani mnogo beležiti.

Naše dijaštvo

Akademski kongregacija ima nocoj ob 20 svoj redni sestanek v frančiškanski kapeli. Gospod prezes nam bo razložil maso praznika Vnebohoda, ko bomo imeli svojo prvo recitirano maso. Točno in polnoštevilo!

Polzvedovanje

Dežni plašč in klobuk je bil najden v soboto ponoči na Resljevi cesti. Kje se dobi, pove uprava lista.

Kje je resnica v mariborskem tiskovnem procesu?

(Dalje.)

Priče pa, ki jih navaja toženec, so ženske in delavci, ljudje, ki so dovzetni autosugestiji in psihozi mas, ki po večini presojuje dogodek v razburjenosti in opasnosti skrajno subjektivno.

Pomislimi je tudi treba, da je bila ta skupina priče po večini že pred vojno sovražno duhovščini, ki se je smatrala od strani nemškega elementa, kakor je to splošno znano, kot eden važnih faktorjev slovenstva, a kar nam potrjuje tudi dejstvo, da se je ravno slovenska duhovščina ob izbruhu vojne zapirala na podlagi izmišljotin, češ, da je ona zastrupljala vodnjake itd. Povdariti je tudi, da je del priči obtožencev brez konfesije in da so odločni pripadniki stranke, katere organa »Volkstimme« je obtoženec urednik.

Ze sama ta dejstva potrjujejo, da so izpovedbe teh priči subjektivne in da mora biti sodni dvor zelo previden pri presoji njihove verodostojnosti.

Ce pa se primerjajo še med seboj posamezne izpovedbe priče te skupine, ki medsebojno ne harmonirajo v opazanju konkretnih dogodkov, da ene vidijo množice duhovnikov na oknih seminarja z revolverji v rokah, druge zopet samo enega duhovnika z revolverjem, tretje pa samo roko, molečo revolver iz okna, četrte samo dim in blisk in pete pa celo duhovnika s puško, iz katere se je izstrelil kar cel magacin nabojev, potem se mora izgubiti popolnoma zaupanje v taka pričevanja, zlasti pa še, ko so se pojavile osebe, ki so trdile v razgovorih po dogodkih, da so videli bogoslovce streljati; ko pa so bile od policijskih oblasti pozvane na odgovornost, so takoj spremenile svoje trditve, ter izjavljale, kakor to izpovedo priče Gulin in podpolkovnik Cvirn, da so samo slišale, kako se je streljalo. Terezija Rat je dne 27. I. 1919 popoldne v bogoslovju kričala, da je videla streljati iz semenišča in ker je vztrajala na tem, jo je peljal priča Gulin, policijski uradnik, na mesto, iz katerega naj bi bila streljanje opazovala. Tedaj se je izkazalo, da se od tam okna seminarja sploh ne vidi. Ta malenkostni dogodek nam ravno dokazuje, kako subjektivno je bilo opazovanje poideincev, ki spadajo v skupino obtožencev priči.

Iz teh vidikov je prišel sodni dvor do prepričanja, da je pričevanje te skupine zelo subjektivno pobarvano in da stoji te priče pod pritiskom sovraštva napram duhovščini in Slovincem na eni strani, na drugi pa pod vplivom strankarske pripadnosti in simpatije z obtoženem, kateri vtis je sodni dvor dobil tudi pri ustnem zaslišanju teh priči.

Nastane sedaj vprašanje, kako je bilo mogoče, da so toženčeve priče videli revolverje, blisk in dim iz seminarja in ali se more očitati tem pričam zavestno krivo pričevanje.

Pričam obtoženca se ne more očitati, da so vedoma govorile neresnico, temveč se smatra, da so izpovedale pod sugestijo čustev pod pritiskom psihoze mas, ki, kakor je to sodno znano, ustvarja najnevarnejše reprodukcije iz malenkostnih nepomembnih dogodkov.

Ravno v predmetnem slučaju pa je bil tudi podan vzrok: dim in blisk, ki se je najbrže videl na bogoslovcih, da je potem bujna fantazija mase ustvarila iz njega streljanje iz revolverjev in pušk.

En sam krik iz mase, ki je ta dim in blisk videl, je zadostoval v razburjenosti za konkluzijo tisočev in tisočev, da se je vseprek streljalo iz bogoslovnic, dasi ta dim in blisk ni bil v nobeni vzročni zvezi s streljanjem iz semenišča na maso.

Državna razredna loterija.

Izrebrani dobitki dne 20. maja 1927.
Efektna banka M. Jankole, Ljubljana.

0177 339 278 487 890 679 788 458 244 304
605 933 031 009 175 791 226 (2000) 688 957 996
1932 789 228 860 900 438 228 411 112 (2000)
004 314 675 808 140 388
2598 938 209 628 773 636 396 500 445 497
393 405 313 073 818 826 270 268 437 580
3600 061 722 896 055 070 897 092 780 673
555 632 506 783 548
4864 254 871 549 657 458 148 211 890 852
179 101 959 992 632 705 140 754 091 910 875
039 679 784 704 432 009 186 720
5733 262 402 558 841 (2000) 909 700 250
193 794 892 405 743 240 774 359 842 987 777
785 108 562 671
6673 451 716 906 156 317 690 571 010 394
754 (2000) 429 447 087 528 169 991 484 789
095 852 320 389
7482 206 780 284 151 204 708 142 046 065
984 645 207 424 234 902 416 906 955 672 477
828 479 006 734 353
8797 640 686 559 696 689 374 446 750 802
837 866 741 009 282 732 (2000) 553 389 712 288
702 630 634 336 041 576 813 067 445 867 977 828
9708 075 923 (2000) 685 276 760 953 835 819
226 (2000) 951 540 857 288 843 027 085 571
(2000) 477 361 764 231 814 903 746
10492 481 (2000) 279 743 193 524 (4000)
689 163 962 670 847 602 533 192 395 658 902
270 900 017 264 620 508 359 212 009 373 385
886 499 352
11292 808 717 (2000) 240 756 090 822 613
168 908 270 133 145 624 967 465 (2000) 849 780
630 972 590 057 880 303 008 794 495 887 320
12507 410 857 942 028 036 431 054 050 512
218 041 279 006 510 530 755 478 685 405 869 620
13461 637 470 490 528 429 707 989 827 620
950 710 163 605 132 094 684
14686 817 577 877 408 874 981 (2000) 797
319 858 548 635 613 222 095 556 542 464 081 007
544 289 756 010 172 630 477
15790 175 890 155 405 366 545 082 335 480
214 886 925 481 113 353 422 282 140 484 991
948 142 743 396
16555 141 147 913 136 840 479 108 112 252
(4000) 686 544 734 (2000) 244 287 753 677 858
790 962
17292 582 641 432 315 164 541 (4000) 505
148 586 675 277 155 794 298 867 788 240 596 003
594 828 231
18219 332 (2000) 351 806 650 944 440 415
208 197 872 457 408 141 608 233 880 780 003
790 (2000) 488 457 (2000) 835
19579 856 159 888 168 959 763 (2000) 606
625 232 872 114 194 883 601 328
20336 310 846 579 371 322 454 807 594 870
369 728 630 631 814 826 540 759 835 936 599
438 220 385 252 282
21955 483 799 083 129 078 386 223 713 504
385 (10.000) 902 723 441 422 603 (2000) 929 858
947 810 896 596
22920 932 249 165 546 676 716 389 337 314

044 771 640 056 219 087 528 467 234 815 371 115
922 201 967 491
23306 972 078 394 196 909 079 840 151 276
652 529 967 817 152 223 968 178 506 842 958
288 743 000 788
24440 962 847 306 252 432 964 (2000) 212
002 495 864 145 (2000) 826 874 409 473 954 031
052 075 678 016 728 478 831 571 609 991 219
543 740 901 682 189 654 322 196 835 607
25225 106 776 708 891 122 088 287 956 961
409 159 081 141 579 621 764 681 912 307 080
29225 928 068 543 287 (4000) 620 056 228
955 043 (2000) 888 208 350 (2000) 980 010 818
253 138 519 319 463 966 680
27511 770 (4000) 948 308 532 801 408 047
245 910 468 950 277 (2000) 578 137 778
28439 967 078 531 090 228 002 490 851 048
008 418 343 399 190 725 758 410 020 573 284
318 158 (2000) 791
20530 440 687 072 493 282 988 523 122 219
024 497 686 589 922 322 797 854
30398 763 308 627 081 687 887 854 212 079
389 636 767 498 312 505 165 233 408 464 451
783 539 910 065 786 057 527 917 232
31039 291 528 334 393 396 590 778 449 815
223 076 996 723 (2000) 589 041 819 082 687 676
(2000) 432 495 116 101 492 878
32009 018 477 191 311 189 544 432 725 232
445 920 325 114 092 556 721 825 821 973
33381 247 738 886 482 891 871 897 075 624
093 428 633 597 391 082
84411 975 965 655 012 879 211 303 100 166
778 883 651 816 (2000) 212 704 672 761
35447 538 945 463 435 562 069 140 947 509
742 815 175 515 082 224 678 810 607 (2000)
33313 957 440 705 629 912 084 808 071 282
241 080 433 809 406 788 555 615
37118 012 141 725 371 794 091 735 660 618
470 256 034 955 828 (2000) 944 169 316 759 407
853 544 312 836 612
38824 183 331 562 094 393 463 534 216 170
969 776 785 507 198 294 038 833 176
39360 322 634 989 246 456 845 794 267
(2000) 164 889 145 792 573 880 912 407 320 568
151 587 412 (2000) 426 915 (2000) 702 483 907
40267 534 466 292 863 584 771 616 760 486
245 273 592 201 976 702 701 640 855 470 428
779 402 270 658
41140 826 222 748 226 (2000) 794 095 808
048 326 551 020 705 251 967 (2000) 143 284 064
451 951 496 918 587 015 900 892 982 (10.000)
42457 623 063 281 100 203 276 949 721 900
168 999 (2000) 876 555 072
49482 145 712 (2000) 793 (4000) 084 702
(2000) 879 202 949 167 522 108 416 523 244
564 561 659 440 478 566 541 384 (2000)
44431 475 (2000) 232 480 848 899 639 220
229 (2000) 871 130 736 909 969 542 535 (2000)
781
45080 569 089 481 150 608 072 468 831 029
985 818 848 064 761 943 832 541 142 522 089
748 094 325
46347 401 201 150 057 953 694 857 454 701
082 749 722 881 070 743 061 496 451 449 402
338 137
47132 700 396 996 303 861 834 543 662 069
463 222 087 (4000) 034 982 770 459 762 957 457
228 739 683 514 623 203 768 713

48599 828 497 433 003 746 665 210 562 048
(2000) 766 (2000) 756 618 810 884 272 951 693
508 715 848 934 801 896 473 561 524 825 157
908 815 726
49712 184 427 916 157 729 295 317 339 824
500 735 507 643 227 767 707 429 498 246 925
384 129 078 606 862 149 (2000)
50262 281 876 915 (2000) 623 714 285 093
944 005 617 135 736 017 172 193 355 374 770
(2000) 251 (2000) 486 756
51971 669 234 724 766 983 730 047 038 628
504 008 (2000) 235 954 887 104 772 384 767 253
921 089
52110 526 598 (2000) 858 222 866 205 685
161 (2000) 869 352 851 910 074 888 396 370 911
982 297 606 (2000) 025 981 894 820 468 108
53902 471 820 284 436 750 751 887 229 982
965 283 535 854 617 365 351 315 530 075 162
54579 665 074 505 776 932 101 888 660 890
989 (2000) 069 900 694 684
55288 303 043 729 752 497 205 681 275 167
(2000) 119 376 056 061 027 230 641 582 735 432
56799 454 368 960 540 774 681 479 671 595
525 419 612 239 984 250 176 843 890 449
57842 718 890 410 834 160 501 400 111 935
(2000) 122 (2000) 478 496 570 625 728 379 752
857 961 140 544
58279 080 221 638 360 061 875 071 028 677
982 839 731 822 (2000) 907 973 827 526 (2000)
510 105
59456 940 189 516 212 777 180 473 820 561
054 683 956 967 217 037 301 969 197 887 087
106
60819 518 504 089 298 233 769 791 322 687
(2000) 941 717 909 928 665 524 (2000) 985
61875 986 658 060 (2000) 251 (2000) 281 974
919 890 899 892 845 444 463 323 264 706 175
859 902
62173 324 087 426 817 703 294 751 420 097
361 550 460 771 489 434 708 291 729 657 058
002 332
63029 755 309 686 463 249 709 605 459 199
008 808 551 386 312 363 068 107 774 716 270
(2000) 145 101 968 744
64254 (2000) 288 925 083 237 567 315 435
489 681 605 521 540 372 057 402 366 682 716
291
65053 742 918 007 366 025 183 101 640 863
605 (2000) 298 294 955 678 845 853 829 456 722
708 735 809 428
66069 922 446 786 (2000) 500 112 055 097
991 597 613 806 917 602 211 314 523 843 551
702 221 252
67944 060 221 911 768 072 894 896 354
(2000) 892 093 (2000) 015 447 794 571 862 759
860 288
68898 451 569 234 433 015 518 464 199
(2000) 740 (2000) 887 132 807 009 029 154 694
460 888 975 434 606 156 078 (2000) 382
69136 105 022 091 (20.000) 019 983 581 878
006 868 904 527 444 877 981 870 749 748 603
372 532 (2000) 755 287 471 673
70010 277 192 692 553 866 753 478 497 927
804 261 532 844 647 685 322 598 313 890 634
348 396 901 (2000) 270 631 430 316 089 005 956
71055 552 068 586 843 880 214 850 014 330
191 657 744 917 421 070 783
72816 246 223 874 179 651 789 833 169 082
331 779 904 817 249 938 703 687 (2000) 312 295
867 031 072 605 313 563 247
73566 (2000) 253 416 180 843 827 874 216
878 562 447 526 343 544 988 541 751 326 236
179
74430 221 320 919 836 323 726 411 934 325
470 987 340 133 750 530 514 (2000) 634
75677 480 456 487 894 106 073 355 308 826
404 301 581 714 244 602 706 (2000) 948 311 289
913 320 289 596 (4000) 148 382 957 922 142 224
183
76839 016 773 524 977 800 086 464 087 943
803 015 149 671 061 091 396 536 (2000) 102 192
572 526 553 003 403 210 (10.000) 189 912 351
77233 745 470 252 904 350 090 674 848 220
67 941 905 013 795 074 077 126
78882 005 131 920 693 472 031 858 593 264
768 042 701 560 (2000) 070 135 698 335 729 357
945 513 905 233 757 (2000) 091 971 789
79854 491 691 860 477 633 891 583 959 338
050 578 089 325 893 857 615 185 696 298 102
127 307 663 993 315
80455 142 361 068 713 320 647 (2000) 569
639 120 739 646 768 905 971 269 173 790 699
584 501 991 167 166 024
81632 051 530 641 413 715 980 183 801 897
822 (10.000) 865 403 825 521 861 425 760 434
758 975
82986 327 280 041 716 485 221 646 833 621
110 240 942 657 843 495 333 498 417 (2000) 361
699 059 911 888 987 692 427
83497 733 916 693 640 513 315 401 470 548
526 (4000) 494 258 744 070 121 137 051 845 459
476 240

Idealno sredstvo za nego zob.

PEBECO pasta za zobe po prof. dr. Unna nudi nedosežne prednosti. Čisti ustno duplino, odstranjuje ostanki jedilne hrane, ščiti zobni email in vzdržuje zobe bliske bele.

Pebeco pasta za zobe.

84722 937 733 483 735 768 067 344 575 830
023 222 582 092 331 809 544 471 401 213 523
740 795 487 056 298 391 (2000) 574
85261 844 538 751 358 730 908 927 944 841
951 552 575 923 726 072 360 336 683 578 767
(2000) 848 305 660 393 227
88809 007 286 831 575 076 962 037 567 124
004 457 814 257 (2000) 080 941 869 674 075 215
717 920 496 643 491 204 263 (2000) 852 817 911
640 731 981 017
87099 658 298 253 368 605 (2000) 162 154
901 424 907 535 273 635 623 671 533 178 091
657 153 112 349 343 496 505 022 703 777 085
917
88308 683 056 837 872 648 926 158 538 062
571 085 462 411 446 750 338 935 992 870 838
960 496 544 285 421 235
89436 253 055 892 755 227 (20.000) 932 059
203 (2000) 221 309 950 284 (2000) 652 731 165
(2000) 843 806 033 419 206 906 445 729 454
574 525
90801 449 424 614 123 007 345 712 808 900
255 920 579 559 346 248
01058 171 410 683 491 834 242 023 775 729
665 789 506 818 035 352 494 (2000) 578 059 146
524 281 571 782 135 809
92974 175 784 322 293 301 675 603 722 768
100 760 153 928 505 605 346 (2000) 201 383 094
372 900 797
93519 248 417 053 425 024 321 224 584 801
023 537 599 102 627 594 761 173 349 393 525
898 090 723
94983 (2000) 516 298 580 480 791 386 651
135 (2000) 467 523 217 846 214 933 297 280 585
521 964 578 427 140 555 625 604 362 379 965
85087 118 909 834 355 156 939 980 886
(2000) 721 129 694 461 391 109 812 068 555 783
676 703 123 368 439 251 179
96741 916 310 808 691 085 004 607 429 252
513
97703 616 135 788 735 206 646 908 371
224 786 412 785 690 537 774 286 594 426
98496 129 438 902 523 680 941 572 872 384
640 005 048 570 313 430 030 (2000) 250 678 481
122 238 047
99731 734 818 422 747 753 752 807 (2000)
414 000 784 643 218 593 147 089 634 988 726 600
100988 386 795 392 221 023 822 782 299
646 639 574 992 301 703 285 192 479 686 878
775 615 093 320 833 216 227 511 232
101369 692 570 959 881 776 382 198 517 697
416 288 772 544 636 855 378 521 140 110 495
355 851
10234 66 833 (4000) 465 339 569 425 580
187 890 951 254 380 803 (2000) 901 131 409 629
(2000) 709 293
168885 085 (4000) 216 076 228 797 734 685
128 766 896 236 029 963 413 678 489 974 818
004 320 895 833 873 587 245 961 579 909 768
104397 991 287 632 312 200 595 378 291
322 533 133 415 699 500 074 221 868 756 331
688 472 842 714 811
105099 239 285 929 556 977 681 508 740
687 941 975 733 922 967 981 (2000) 308 (2000)
106338 540 436 995 (2000) 773 058 206 289
(2000) 958 372 251 000 957 968 745 159 670 203
582 897 444
107944 568 997 058 938 751 825 496 478 956
660 578 176 629 868 665 071 954 211 974 166
812
108556 104 627 424 221 425 321 614 (40.000)
877 346 544 276 563 404 890 006 (2000) 203 308
287 031 713
109781 600 377 068 367 101 404 696 438 020
460 338 978 197 703 728 873 653
110985 743 798 994 267 141 240 471 146 938
669 884 470 232 856 270 467
111438 821 505 096 068 176 654 428 293 115
365 088 283 668 215 104 (2000) 636 204 647
112954 409 981 794 712 814 (2000) 670 367
168 428 316 016 705 710 440 228 891 083 709
387 791 125 837 953 311 094 925 537 (2000) 874
092

Nedosegljiva
Eau de Cologne Ch



**Neutrujeni
veseli
kadar se
Palma
pete na
čevljih.**

113646	359	480	325	476	887	274	740	300	754
362	913	368	613	655					
	114187	659	(2000)	562	521	282	862	731	781
703	(2000)	035	444	225	198	391	598	233	114
224	733								
	115770	(2000)	450	868	646	137	(2000)	930	
318	20	851	040	(2000)	414	342	698	787	005
417	203	751	828	550	152	054	499	872	404
655									
	116222	637	858	652	366	294	051	699	176
680	548	194	288	921	898				
	117753	377	669	847	232	107	288	285	677
950	449	841	896	747	439	947	557	362	428
628	343	678	695	724	052	829			
	118881	913	779	886	054	642	(2000)	341	948
310	086	130	340	177	608	304	163	606	149
790	721	(2000)	569	590	891	789	403	(2000)	044
528	283								
	119504	578	188	614	273	366	910	341	404
567									
	120002	130	940	934	579	008	825	242	517
569	(2000)	847	105	086	485	354	617	888	252
318	049	001	384	893	032	714	601	521	526
	121314	689	155	056	964	845	299	918	015
781	(2000)	807	330	746	692	596	546	702	929
194	279	776	238	025	921	948	174		
	122279	981	037	895	208	818	(2000)	975	899
169	262	637	606	(2000)	428	482	384	012	912
599									
	123316	421	219	209	(2000)	922	515	390	694
656	282	138	385	771	734	843	546	682	750
834	875	735	025	903	348	981			
	124926	092	218	382	331	507	857	307	(2000)
114	654	465	135	993	(2000)	753	(2000)	613	302
405	216								

Načrtovanje kupite
olinate in suhe barve, lake, finez, tepent, prašno olje ter vse silikanske in pleskarske potrebščine pri trdki

ORIENT D. Z.
LJUBLJANA, DUNajska CESTA 14
poleg trgovine Schneider & Verovšek

Franc Topolnik
služitelj pri upravi splošne bolnice

dne 23. maja 1927 po dolgotrajnem bolehanju za vedno zapustil. Pogreb blago pokojnega se vrši dne 25. maja 1927 iz mrtvašnice splošne bolnice na mestno pokopališče na Pobrežju.

Blag mu spomin!
Maribor, dne 23. maja 1927.

Poravnajte naročnino!

ŽOLČNI KAMENI
Interesno brašno o uspešnem zdravljenju žolčnih kamnov vam pošlje brezplačno lekarna pri Odršeniku Praga. Vyšehradská tř. Píšte aboj.

VENECIN
izredno zdravilna voda proti reumatizmu in išiasu, žledodnim in črevesnim boleznim ter za nego ran

dobiva se zopet v vsaki lekarni.

Skladišče za goste: Isis d. d. Ljubljana.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad dveletno vrsto se računajo višje. Za odgovor znamke! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

Iščem nameščenja

v boljši hiši kot hišna dama. Sem inteligentna, naobrazena, popolno vešča hrvatski, nemški in češki jezik ter dobro slovenski in italijanski. Izurjena sem v vseh hišnih delih, popolnoma zanesljiva. Grem tudi k otrokom, ki nimajo mame ali odgovorne. Cenj. ponudbe pod: »Večletna sprječevala« št. 4046 na upravo lista.

STENOTIPISTINJA

prvovrstna moč z letnimi sprječevali, popolno vešča hrvatski, nemški in češki jezik, deloma tudi slovenski in italijanski. Dobro izurjena v vseh pisarn. poslih, išče nameščenja. Cenj. ponudbe na upravo pod šifro: »Samostojna« št. 4045.

DEKLE vajena vseh gospodinj. del, išče službe, najraje blizu Dobrega polja na Dolenjskem. Naslov v upravi lista pod: 4035.

KROJAŠKI

POMOČNIK

zmožen damskega in moškega krojenja, išče mesta kjer bi kroji in šival. Gre tudi na deželo. Informacije: Zasebni krog, tečajar, Stari trg 19, Ljubljana.

Proste službe

Prodajalka

začetnica, modne ali sorodne stroke — se takoj sprejme. Ponudbe upravi pod: »Poštenost 218.«

Soboslikarja

iščem, boljše, za lepo cerkveno delo. Zglasiti se je 28. maja od 18.—19. Naslov v upravi »Slovenca« pod številko 4049.

STROJNIK

trezen, k lokomobili, izučeni strojne obrate, z dobrimi sprječevali, ki je več pri večjem podjetju, ga trudi. električne napeljave, montaže, se takoj sprejme po dogovoru. Stanovanje in kurjava pristo. — (Pijanec izključen!) FRAN MARTINEC, Ljubljana, Prule št. 8.

Hotelskega

VRATARJA

veščega nemščine in italijanske, kavcije zmoženega, išče Hotel Strukelj. Zeli se osebne predstavitve.

Boljšo SLUŽKINJO

iščem, katera se lahko izobrazi za poštno službo. Plača dobra! Ponudbe na upravo »Slovenca« pod številko 4018.

KOT LASTNA

se išče boljša DEKLICA (sirota) čez 16 let. Ponudbe na upravo lista pod številko 4017.

Stanovanja

Lepo opremlj. SOBO

išče privat. uradnik za takoj ali najkasneje s 1. junijem. Po možnosti poseben vhod. Plača po dogovoru. Ponudbe pod »Lepa soba« na upravo.

Posojila

Kdo posodi

na prvo vknjižbo 50.000 Din? Ponudbe na naslov »Kmetija«, upravi lista.

Vnajem

Pisarniško sobo

v visokem pritličju, odda takoj Pokojniški zavod v Ljubljani, Aleksandrova cesta.

LOV

DOB pri Domžalah se bo oddajal v petek 3. junija 1927 ob pol desetih pri srezkem poglavaru v Kamniku na javni dražbi v zakup za dobo od 1. julija 1927 do 31. julija 1931. Dražbeni pogoji so med urad. urami na vpogled pri srezkem poglavaru. — Dob, dne 22. maja 1927. Župan: Kuhar.

Kdo kupi?

štirisedež. avto

z električ. »Bosch« razsvetljavo, v zelo dobrem stanu — vsled opustitve obrti — zelo poceni prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3937.

Mesarji-gostilničarji!

Oddam takoj PSE-mladice, dobre čuvaje, težke in visoke rasti. — Naslov v upravi lista pod šifro: »Bernardinec« 3929.

Kdo prodaja?

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah Černe, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Naša obit

OSLE za kose

prave bergamaške — dobite pri SEVER & Komp., Ljubljana. 3930

MORSKO KOPALIŠČE

HOTEL ROKAN

50 sob v samem hotelu! Informacije daje lastnik AL. BERANEK.

Prvovrstna dalmatinska vina
se dobivajo na malo in na veliko pri veletrgovini dalmatinskih vin

Bonačić & Baković
Split — Maribor

Skladišče: Slomškov trg 6 — Vinotoč: Lekarniška ulica 7

Drž. nameščencem, orožnikom, organom finanč. kontrole in vpokojencem v vseh krajih Slovenije se nudi časten postrežnik

ZASLUZEK!

Diskretnost zajemčena. — Pisma pod: »Priateljstvo« priporočilo 4044 upravi.

KROJE (šnite)

poljubne in po najnovejši modi, izdeluje in razpošilja Knafeš Alojzij, učitelj krojaštva. Ljubljana, Križevniška ulica. 4043

UGODNA PRILIKA.

Mešana trgovina, dobro ideoča, v lepem industrijsk. kraju, zraven železnice, prapr. za samsko osebo, se radi izselitve prodaja proti takojšnjemu plačilu Ponudbe na upravo pod: »Lepa eksistenca« 4041.

Kašo,

ješprenj, ajdovo moko vedno svežo oddaja na debelo veletrgovina A. VOLK, LJUBLJANA Realjeva cesta št. 24.

Vozove, različ.

po-ohranjene, imam napredaj in sicer: KOLESELJ na 4 vzmeti, voz zapravljevec (2 sedeža), močan parizor (šine 10 cm) za težo 3000 kg, 1 močan voz-samec in 1 lažji. Cena primerna. Po dogovoru. Priporočam se za v mojo stroko spadajoča dela in prevzajem naročila vseh vrst vozov. Mihael Vojska, kov. mojster, Rodica 26, Domžale.

ČČ. gg. ŽUPNIKI!

Vsa pozlatarska, cerkvena in privatna, v mojo stroko spadajoča dela, izvršujem vedno po najnižji ceni. Za obilna naročila se priporočam posebno cenj. župniščem. Okvirji in slike, umetn. slike in okvirji. ANTON KOS, pozlatar, Ljubljana, Mestni trg 25. 4039

ZASTOPNIKE

za prodajo množinskega predmeta sprejme Generalno zastopstvo VOLUTIN — KOČEVJE.

Inserirajte

V

'Slovenca'!

OPOZORILO.

Naznanjam, da nisem plačnik za nobene dolgov, katere napravi v svojem ali v mojem imenu moja žena Marija Kristan. Vič, 23. maja 1927. FRANC KRISTAN.

Preklic.

Podpisana nisem plačnica pa dolgov, kar jih moj mož Anton Merješič dela. Medvode, 23. V. 1927. Elisava Merješič.

SELCE

AL. BERANEK.

V Ptuj in okolici

so takoj napredaj:

Dvonedstropna stanovanjska hiša

v Prešernovi ulici št. 27, z dvema stanovanjskima hišama na dvorišču (9 stanovanj, 13 sob) in drugimi manjšimi poslopi (drvarnica, pralica in vrtna hišica); vsa zazidana ploskev 338 m². Poleg hiše stavbišče, zemljišče in vrt v izmeri 1043 m², ter lasten vodnjak.

Enonedstropna vila v Vičavi

hišna št. 50/1, oddaljena od Ptuja 15 min. z zidano teraso, zazidana ploskev 198 m², poleg vile vrt in zemljišče 3224 m², 6 sob, lasten vodnjak.

Prillična hiša v Vičavi

št. 24, štiri sobe; zazidana ploskev 51 m² z vrtom, vinogradom in njivo v izmeri 4554 m².

Prillična hiša na Zg. Bregu

(vloček št. 42) s parcelo 3213 m².

Zelo ugodni plačilni pogoji! — Del kupnine ostane lahko vknjižen.

Ponudbe sprejema in pojasnila daje odvetniška pisarna

Dr. A. Remec, Ptuj, Minoritski trg.

Naznanilo.

Tvrdba POK nasl.

Mirko Bogataj

Ljubljana, Stari trg 14

naznanja

cenjenemu občinstvu, da

otvori 1. junija

svojo popolnoma na novo preurejeno in bogato zalozeno špeciialno trgovino vsakovrstnih najmodernejših klobukov, ter se za cenjeni obisk najtopleje priporoča.

Cene zmerni! Postrežba točna!

Istotam se bodo sprejemali klobuki v popravilo.